

Otrdiena ● 2012. gada 17. aprīlis ● Nr. 29 (8328)

CENA abonentiem Ls 0,33
tirdzniecībā Ls 0,38

Pieder pašvaldībai 8.

Laba ziņa**Iegūst Misters Latvija titulu**

Svētdien Rīgā notikušajā ikgadējā jauniešu skaistumkonkursā uzvaras laurus plūca Kaspars Romanovs no Balvu novada Tilžas pagasta. 11 dalībnieku konkurencē viņš ieguva titulu "Misters Latvija 2011". Kaspars ir restaurators, sertificēts masieris, veselīga dzīvesveida piekritējs, ieguvis bakalaura grādu sporta pedagoģijā. Cenšas darit to, kas patik pašam un rada prieku citiem. Kaspars ir latgalietis, prot runāt latgaliski un nekaunas no tā. K.Romanovs bija arī konkursa "Mis un Misters Balvi 2009" konkursa dalībnieks.

Slikta ziņa**Bargāki noteikumi**

12.aprīli Balvu novada domes sēdē deputāti atbalstīja grozījumus saistošajos noteikumos Nr.16 "Par Balvu novada teritorijas un tajā esošo ēku un būvju uzturēšanu", kas paredz regulāras zāles pjaušanas termiņus. Ja līdz šim Balvu novadā zāle bija jāaplauj ne mazāk kā trīs reizes sezonā, tad tagad – piecas. Tas būs jāizdara līdz 15.maijam, 15.jūnijam, 15.jūlijam, 15.augustam un 15.septembrim.

Interesanta ziņa**Apgūst latviešu valodu**

Skolotājas Albīnas Veinas vadībā latviešu valodas pamatzināšanas Viļakas Valsts ģimnāzijā apgūst septiņi Žiguru, Susāju, Medņevas un Viļakas pilsētas iedzīvotāji. Kursos viņi mācās latviešu valodas pamatzināšanas gramatikā un pareizrakstībā, attīsta sarunvalodu. Kuranti mācās arī lietišķo rakstu (vēstule, iesniegums) pareizrakstību. Maija sākumā viņiem būs jākārto valsts eksāmens Balvos, ko pieņems komisija no Rīgas.

Nepalaid garām**Visi uz Lielo talku!**

21. aprīlī visi aicināti uz Lielo talku. Talku organizatori iesaka ne tikai vākt atkritumus, bet darīt arī citus labus darbus: stādīt kocinu, ierīkot puķu dobes, izgatavot un pielikt būrišus putniem. Balvu novadā Lielās talkas koordinators ir Māris Verjanovs, Baltinavas novadā - Henrihs Logins-Slišāns, Viļakas novadā - Zigrīda Vancāne, Rugāju novadā - Liga Kravale.

Cik interešu – tik kalmāram taustekļu

Zem guloša akmens ūdens netek

Riko informatīvo semināru

Tiekas ideju viesnīcā "Balvi"

Tirgojas Baltinavā

Aizvadītās svētdienas agrs rīts Baltinavas novada centrā bija darīgs. Tirkotāji atveda preces, kārtja galdus un gatavoja pircēju sagaidīšanai. Kāds virs no Rīgas Baltinavas tirgus laukumā iegrieza automašīnu, uz kurās jumta bija piesieti augļu koku stādi, garāki pat par mašīnu. Pirmais gadatirgus mūspusē šogad varēja sākties!

No Cesvaines novada zemnieku saimniecības "Kalnaboķi" uz Baltinavu ceļu bija mērojusi Rūta Āboltiņa. Viņa gan piebilda, ka iepriekšējā dienā tirgojusies Rēzeknē. "Kad izbraucu cauri Varakļāniem, teicu, - sveika, Dieva zeme Latgale! Pati nāku no Latgales, zinu, cik šeit sirsniģi cilvēki. Šodien cenas būs zemākas, lai jums ir prieks!" teica R.Āboltiņa. Viņa atvedusi daudz ziedošu atraiņi, skujeņus, bet ziemcietes vēl neesot pamodušās. "Visām gaumēm, visiem macījiet," smēja pārdevēja. Ābeles, plūmes, kiršus Āris Kolosovs no Rīgas atvedis, piestiprinātus automašīnas jumta bagāžniekiem. Viņš piebilda, ka ogulāju krūmi savukārt salienot auto salonā. Kungam tikai viens krenķis - pamaz pircēju. Sandra Ločmele vēlējās laukā izlīdzināt kurmju rakumus un iesēt timotiņu, un šīs sēklas savā zemītē bija audzējis un uz tirgu atvedis Ādolfs Zelčs. Rēzeknes novada keramiķis Pēteris Gailums piedāvāja savus māla darinājumus, bet kundze Maija līdzās bija nolikusi puķes. Viņa smēja, ka vīra pods maksājot trīs latus, bet pašas audzētā puķe tajā – vienu latu. "Lūk, Amerikas kalanoja domāta varžacu iznīdēšanai: nomizo kātiņu, pieliec klāt mīkstumiņu un pēc četrām, piecām reizēm tās noiet nost," skaidroja Maija Gailuma. Viņai savas zināšanas bija arī par etiķokiem. Šķeltlapu etiķokoks esot cimperlīgs, bet vietējais, Kalsnavā pirktais, tā vairojoties, ka visiem

Pavairo ziemcietes un brauc uz Baltinavas tirgu. Viļakas novada zemnieku saimniecībā "Grāviši" ir apkurināmās siltumnīcas, kurās saimniece Leontīna Žabare audzē ne tikai tomātu un piparu stādus - siltumnīcā vietu atradusi arī daudzi puķu podiņi. Vēl Leontīna priečājas par skaisti ziedošajām fuksijām.

kaimiņiem stādū pietiekot. Leontīna Žabare no Viļakas stāstīja, ka ziemciešu pavairošana un ziedu audzēšana esot gan sirds darbs, gan sava iztikšana. Viņa kopā ar vīru Viktoru podiņos pārdošanai

bija izlikusi silpurenes, kurpītes, astilbes, mārtiņrozes, līdzās - ziedosas fuksijas, spatifila, sniegarozes. No stādū audzētavas "Sakstagals" ceļu uz Baltinavu mēroja Valda Graudiņa, lai pir-

cējiem piedāvātu tūjas, priedītes, egles, mūžzaļos rododendrus, nokarenos kārklus un citus dekoratīvos kokus un krūmus. Saulainā tirgus diena Baltinavā bija izdevusies!

Z.Logina

Prom no galvaspilsētas mākslas aprindu ietekmes.

7. lpp.

Ar katru gadu kūlas ugunsgrēku skaits turpina pieaugt.

13. lpp.

Vārds žurnālistam

Ir sajūta, ka stāvam, iekāpuši ūdenī, kas tikai dulkojas, nedodot nekādu labumu. Ar to domāju amatpersonu akceptētus mūžigos pārkātojumus, kas taču notiek it kā sabiedrībai domātu uzlabojumu dēļ, lai mainītu dzīvi uz augšu. Ko tikai neizgudro un kam neterē naudu! Bijusi eksprezidente, piemēram, centās izpētīt, kādēļ no Latvijas projām brauc tik daudz jaunu cilvēku un kā viņus varētu atvilināt atpakaļ. Nav saprotams, kas no pētījuma iznācis un kādi ir rezultāti. Pēdējā laika jaunums saistīs ar Latgales glābšanas programmu, un nesen Daugavpilī notika šai tēmai veltīts forums. Viedokļi, vai sagaidāms reāls labums, atšķiras. Prese ziņo, ka daudzi zāli pameta, nenoklausījies forumu līdz galam un tas jau nodēvēts par šovu. Mūsu laikrakstā šodien varat iepazīties ar saturīgiem viedokļiem par jauna konkursa rīkošanas iecerī. Pašvaldību savienība kopā ar vairākām ministrijām pieņemusi lēmumu rīkot konkursu, kura mērķi var saprast dažādi. Teiks, ka vēlas "veicināt iedzīvotāju aktīvu, veselīgu novecošanu...". Vai vecākās paaudzes cilvēkos tas neradīs mieles, sak, lai ātrāk noveco, aiziet uz citu pasauli un nemaisās pa kājām.

M.Sprudzāne

Latvijā

Kadastrālās vērtības paredz samazināt. Jaunā kadastrālās vērtēšanas sistēmas pilnveidošanas un kadastra datu aktualitātes nodrošināšanas koncepcija paredz, ka kadastrālās vērtības noteiks 85% no vidējā tirgus līmeņa. To norāda Valsts zemes dienests. Šāds ierosinājums koncepcijā iekļauts tādēļ, lai neviena kadastrālā vērtība nākotnē nepārsniegtu īpašuma tirgus vērtību.

Brīvdienās daudz kūlas ugunsgrēku. Abās brīvdienās Latvijā reģistrēti 242 kūlas ugunsgrēki. 193 diennakti fiksētie ugunsgrēki ir lielākais šogad vienā diennakti reģistrēto ugunsgrēku skaits, informē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests. Kūla degusi lielās platībās, sevišķi Latgalē.

Iespēja piedalīties publiskā balsojumā par labāko literāro darbu. Portāls "Delfi" sadarbībā ar Latvijas Literatūras centru, Latvijas Rakstnieku savienību un Starptautisko Rakstnieku un tulkotāju māju aicina piedalīties publikas balsojumā par labāko literāro darbu 2011.gadā. Nominantu vidū - ne tikai pašmāju dzejas, prozas pārstāvju jaunākie darbi, bet arī izcilākie ārvalstu literatūras tulkojumi. Balvu par mūža ieguldījumu literatūrā saņems latviešu detektīva meistars, rakstnieks Andris Kolbergs.

Policija aizvērusi vairākus bordelus. Valsts policija Rīgā aizvērusi sešus bordelus, ko bija iecienījuši ārzemju tūristi. Masāžas salona īpašniekiem policija arestējusi īpašumus 192 tūkstošu latu apmērā. Līdz šim viņi veiksmīgi bija izmantojuši likuma nepilnības un visus uzliktos administratīvos sodus pārsūdzēja tiesā. Jaunākās tendences liecina, ka seksuālos pakalpojumus tagad piedāvā arī virieši.

Pirmais dziedošo dvīņu šovs. 15.aprīlī LNT ar pirmo koncertu atklāja talantu šovu "Dvīņi dzied!", kurā skatītājus pārsteidza gan trīsgadīgas dziedošas māsiņas, gan 80 gadus vecas dziedātājas. Šova vadišana bija uzticēta Latvijas šovbiznesā populārākajām dvīnēm Anai un Katrīnei Drozdovičām un laika ziņu moderatoram Kristapam Tālbergam, bet ūrījā bija psihoterapeite Aina Poiša un pazīstamas dvīņu mammas - Gundega Skudriņa un operdziedāja Kristīne Zadovska.

Iekšzemes reisos pieejams bezmaksas internets. Latvijas iekšzemes reisos pieejams bezmaksas internets. Pirmie autobusi, kur pasažieriem piedāvā šo ērtību, kursē maršrutā Rīga – Liepāja. Projekta ietvaros LMT ar "Huawei" rūteriem apgādās 11 Liepājas autobusu parka pasažieru autobusus, kas kursē maršrutā Rīga - Liepāja. Latvijas teritorijā līdz šim bezmaksas internets bija pieejams tikai starptautisko reisu autobusos.

(No interneta portāla www.delfi.lv)

Mudina ticēt neticīgajiem Tomiem

11.aprīlī Daugavpils universitātē pirmajā reģionālajā forumā "Iespēju Latgale" trīs ministri – vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprudzē, ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts un labklājības ministre Ilze Viņķele – prezentēja iespējamos uzņēmējdarbības veicināšanas pasākumus Latgalē.

Vai mūs salīdzina ar blusām?

Forums sākās ar video sižetu par slēgtā burkā lēkājošām blusām, kas nevar atrast izeju un kurām pietrūkst gaisa. Klātesošie savdabīgo humoru, kā arī neskaitāmās metaforas pasākuma gaitā visdrīzāk vērtēja neviennozīmīgi. Par to liecināja sačukstēšanās, piemēram: "Re, mūs salīdzina ar blusām!" Forumā radošās gaisotnes vadītājs Haralds Burkovskis paskaidroja, ka Latgales ļaudis ir radoši, kuri nesēž, rokas klēpi salikuši. Līdzīgās domās bija Vita Barkovska, kura strādāja darba grupā, kas apmeklēja Latgales pilsētas, lai noskaidrotu un apkopotu uzņēmīgu cilvēku idejas, kāds ceļš, viņuprāt, Latgalei ejams. "...48 stundās mēs apmeklējām piecas Latgales pilsētas... darba grupā nebija birokātu," viņa uzsvēra.

Darba grupa saņēma vairāk nekā 400 ierosinājumus, idejas un konkrētus priekšlikumus par reģionā darāmajiem darbiem uzņēmējdarbībā, izglītībā, infrastruktūras uzlabošanā un citās jomās. E.Sprudzē uzsvēra, ka Latgales reģiona ilgtspējīgu attīstību jānodrošina ar pakalpojumu pieejamiem: "Par šādiem centriem jākļūst arī bibliotēkām, kas ir ne tikai grāmatu glabātuvēs, bet būs arī padomdevējas." Savukārt I.Viņķele vērsa uzmanību uz mobilitātes divējado raksturu. "Viegлāk nospirk vienvirziena bijeti uz ārvalstīm, nekā uz Daugavpili. Ir jābūt virzienam un vietai, uz kuru mobilizēties," viņa nešaubās. D.Pavļuts atzina, ka, analizējot plānošanas periodā Latgalē ieguldītos līdzekļus, acīmredzams, ka summas nav mazākas kā citos reģionos: "Secinājums ir viens – izpratnes un zināšanu līmenis ir nepietiekams." Ministre I.Viņķele kā piemēru minēja Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA), kurā, viņuprāt, jāizdara revīzija: "Nav normāli, ja vieni izliekas, ka mācās, bet citi – ka apmāca."

Sarunas gaitā improvizācijas teātra pārstāvji regulāri pavēsti par dažādām idejām, kā attīstīt Latgali. Jāpiebilst, ka klātesošajiem nereti bija grūti saprast jeb izsekot līdzi tam, kur humors mijas ar nopietniem darba uzdevumiem. Lūk, daži priekšlikumi: *Latvija ik 10 gados maina galvaspilsētu; iepirkumos uzvar tikai vietējais ražotājs; Latgalē jāatklāj Kembridžas filiāle; jāmaksā par to, ka dzīvo Latgalē; maksāt lielākas algas, nekā citviet; vest no Rīgas čemodānu ar naudu, tos atstājot Latgales uzņēmējiem; lidostas būve Rēzeknē un Daugavpili, osta Daugavpili u.t.t.*

Tiesa, neizpalika arī konkrēta informācija par valdības iecerēm, kas gan attiecas uz visu valsti. I.Viņķele pastāstīja, ka jau nākamgad valsts līdzfinansēs pirmsskolas izglītības iestādes, tādējādi veicinās dzimstību. Otrkārt, palielinās sociālās apdrošināšanas iemaksas. E.Sprudzē kā labo ziņu minēja to, ka Zemkopības ministrija atvēlēs 10 miljonus latu zemes iegādes kredītešanai.

Divaina saruna

Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs mudināja klātesošos norobežoties no jokiem. Viņš izteica neizpratni par valdības vizīti Arābu valstīs, kā arī pajautāja, vai nebūtu lietderīgas tikšanās un sarunas ar Latgales lielākajiem nodokļu maksātājiem? Arī a/s "Preiļu siers" vadītājs Jāzeps Šņepsts bija pārsteigts par, viņuprāt, ministru nekompetenci, kas notiek Latgalē. Viņš minēja piemēru par govju kompleksa būvniecību: "It kā nav problēmu, ja to būvē 400 govīm. Turpretīm, ja paredzēta 401 govs, tad jāgriežas pārraudzības birojā. Kāpēc? Kāpēc uzņēmējam, kurš vēl nav sācis būvniecību, jābūt noslēgtiem ligumiem par mazgājamo šķidrumu iegādi vai par to, kur viņš liks kūtēmēslus?"

Kaut arī ministri centās atbildēt uz klātesošo jautājumiem, bija acīmredzams, ka gaisā nevirmo optimisms, kā to vēlējās foruma organizatori, nerunājot jau par pašiem ministriem. E.Sprudzē apgalvoja, ka jāmaina valsts pārvaldes attieksme. "Uzņēmēji jāņes uz rokām," viņš teica. D.Pavļuts skeptiski vērtēja domu piemērot nodokļu atlaides atpalikušam reģionam: "Neesmu drošs, ka tā vajag. Tas kroplos kopējo situāciju valstī..." Runājot par iespējamo rūpniču būvniecību, ekonomikas ministrs uzsvēra, ka valsts neīstenos šādus

projektus.

Forumā noslēgumā E.Sprudzē atgādināja, ka pavasaris vienmēr ir pelēks. "Bet mēs zinām, ka zaļie asni būs. Tiem, kuriem neradās pārliecība, tie, kuri joprojām ir neticīgie Tomi, saņemieties, nometiet šo domāšanu vismaz uz laiku... līdz rudenim. Noticam, un tā nav tik liela investīcija no mūsu laika. Kopā mēs VARAM!" viņš vēlēja.

Vismaz vezums ir iekustināts

Forumā Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis rosināja nacionālajā attīstības plānā iekļaut reģionu attīstības plānus 2014. - 2020.gadam. Tas, viņuprāt, atrisinātu tādas problēmas, kā, piemēram, blakus esošos novados vairs nebūvētu sporta halles. "Līdz šim ES līdzekļu apguve norit haotiski," uzsvēra A.Kazinovskis. Klausoties E.Sprudzē atbildi, ministra nostāja nekļuva skaidra. A.Kazinovskis, jautāts par iespādiem Daugavpili, atzina, ka labā ziņa ir tā, ka vezums vismaz ir iekustināts: "Patīkami, ka vismaz ir izrādīta interese par Latgales attīstību un problēmām. Skaidrs, ka politiķi un ministri apjauš, ka situācija ir smaga, ka attīstība valstī ir nelīdzvarota. Tomēr nevaru apgalvot, ka man radās pārliecība, ka kaut kas kardināli mainīsies uz labo pusī. Šobrīd notiekošas iniciatīvas un sarunas atgādina dzīvokļa kosmētiskā remonta iespējamo sākšanos. Mums lūdza sagatavot priekšlikumus – to arī izdarījām. Balvu novada pašvaldība, pamatojoties uz Latgales atbalstu, vēlas panākt visu pašvaldības ēku nosiltināšanu. Otrkārt, ceļu sakārtošana – svarīgi ir valsts ceļi Balvi-Tilža, Balvi-Viļaka, Balvi-Cērpene. Lūdzām arī atbalstīt divu pagastu savienošanu ar novada centru. Tas nozīmē Vectilžas un Krišjāņu pagastu ceļu noasfaltēšanu. Tāpat arī esam lūguši sakārtot dažus vietējās nozīmes ceļus. Treškārt, profesionālās izglītības centra izveide. Esmu vairāk nekā pārliecīnāts, ka nekā nebūs bez valsts pārvaldes, bez reģionālās attīstības problēmu risināšanas, bez finanšu līdzekļu pārkārtošanas un reģionu līdzekļu un plānu fiksēšanas nacionālā attīstības plānā. E.Sprudzē Latgales reģionālajā televīzijas raidījumā publiski atbalstīja ieceri izveidot administratīvos reģionus, kā arī reģionālos plānus, kas sakrīt ar nacionālo attīstības plānu. Daugavpili viņš to publiski neatzina. Tas prasa ļoti nopietnu rīcību un līdz ar to arī atbildību. Viņš forumā faktiski izvairījās no atbildes, kaut gan neko nenoliedza."

Ieskats Latgales reģiona uzņēmējdarbības veicināšanas pasākumos:

- Informēt jauniešus par kooperāciju un uzņēmējdarbību laukos, organizējot Latvijas arodskolās informācijas dienas.
- Organizēt jauniešu mācības, kuru rezultātā tiks izstrādāti biznesa plāni, kurus savukārt tālāk iespējams iesniegt finansējuma piesaistei, lai veidotu jaunus uzņēmumus laukos (Balvu, Rēzeknes, Krāslavas un Alūksnes reģionā).
- Mikroazdevumu fonds (aizdevumi līdz EUR 50 000, termiņš - no 1 līdz 10 gadiem. Subsidētā procentu likme – aizdevumi finansēti 50% apmērā no LGA noguldījuma un 50% apmērā no bankas pašu līdzekļiem. LGA neprasā procentus par savu daļu, bet uzņemas 80% zaudējumu).
- Mikrokrediti Latgales reģionam uzņēmējdarbības uzsākšanai (aizdevumi līdz Ls 17 500; grants daļējai atalgojuma nodrošināšanai bezdarbinieku nodarbināšanas gadījumā; grants daļējai aizdevumu dzešanai – 20% no aizdevuma, bet ne vairāk par Ls 1000; līdzfinansējums 25%; samazinātās % likmes).
- Paredzēt NVA bezdarbinieku apmācību programmas prioritāru pieeju investoriem nepieciešamo prasmju un kvalifikāciju apguvei.
- Reģionālās mobilitātes pasākuma ieviešana bezdarbinieku atbalstam un nokļūšanai līdz darbavietai.
- Izveidot Latgales vēstniecību Rīgā (izveidot valsts īpašumā piederošajās telpās pārstāvniecību Latgales mazo ražotāju produkcijas tirdzniecībai).

Kā vērtējat jauno, pašvaldībām domāto konkursu "Eiropas gada pašvaldība 2012"?

Viedokļi

Kā ministriem un deputātiem nav kauna?!

ALDIS PUŠPURS, Vēršukalna muzeja vadītājs

Iepriekšējais sakoptības konkurss nebija slikts. Pašvaldības sasparojās, sakārtoja teritorijas, izvēlējās interesantākos cilvēkus un objektus. Nozīmīga bija uzvarētāju apbalvošana, jo pasākumā no interesantākās pusēs centās parādīt savus pašdarbniekus. Konkurss veicināja iedzīvotāju lepnumu par savu pagastu. Pozitīvi bija, ka laikraksts

"Vaduguns" publicēja rakstus un fotogrāfijas par konkursa norisi. Tā bija sava veida pašapziņas celšana katrā pagastā. Mēs Susājos gan zinājam, ka godalgotajās vietās nekad netiksim,- mums nebija ne skolas, ne bērnudārza, taču tik un tā katra gadu saņēmām rajona padomes atzinības rakstu par to, kas komisijai bija īpaši iepaticies pie mums. Konkurss bija sakarīgs arī tāpēc, ka savstarpēji sacentās pagasti – samērā nelielas teritorijas. Toties tagad ir novadi – kuru stūri tad rādis?

Šķiet, jaunizgudrotā konkursa "Pašvaldību atbalsts aktivai, veselīgai novecošanai..." mērķa formulējumu rakstījuši garīgi slimī cilvēki. Sameklēju organismu novecošanas skaidrojumu. Tas ir dabisks, ilgstošs bioloģisks process. Novecošana katram pienāks, gribam mēs to vai ne. Vai tagad pašvaldības aicinās jēl kādā veidā veicināt šo cilvēkiem nebūt ne patikamo mūža daļu? Domāju, ātrāku novecošanos veicina arī dažādas atkarības – alkoholisms, smēķēšana. Nu tad, pašvaldības, uz priekšu – veriet valā dzertuves un pīpētavas! Domāju, novecošanos visādi vajadzētu palelināt ar darba iespējām, kas rada gandarījumu, ar sportu, saturīgu atpūtu un tamlīdzīgi. Un kā tad ar mūsu cerību nākotnei – jaunatni? Par viņiem vairs ne zinīs, vai arī viņi jāsāk novecināt pirms dabiskā laika?

Konkursa mērķis ir arī Eiropas Savienības

vērtību popularizēšana. Kas ir ES vērtības? Googlē skaidrots, ka vērtības ir tās, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības. Mēs, katra tauta, katra valsts, esam unikāli tikai ar savu īpašo, unikālo, kas ir mūsu valoda, kultūra, tradīcijas... Kurš ir redzējis ES vērtības? Vai tā nav aicināšana uz kosmopolītismu? Mums to patiesām vajag? Ko mums, lauciniekiem, ir devusi ES 25% no vidējā ES limeņa platību maksājumiem un citas netaisnības? ES vajadzētu atvainoties un visdrīzākajā laikā izlīdzināt maksājumus. Nesaprotu, kā mēs te, Latgalē dzīvojošie, varam iesaistīties starptautiskā sadarbībā? Varbūt aizbraucot un strādājot Anglijā, Īrijā un citur pasaule?

Pašvaldību savienībai vajadzētu domāt, ko pašvaldības varētu darīt, lai 80% no valsts iedzīvotājiem nebūtu neapmierināti ar valdības darbu, lai iedzīvotāji varētu samaksāt rēķinus, pabarot un palaist skolā bērnus un daudz ko citu, nevis ākstīties ar ES slavināšanu. Vai tiešām ir grūti saprast, ka iedzīvotāji būs lepni par savu novadu tikai tad, ja viņiem būs darbs, būs cerīgs skats nākotnē? Ja arī rīkojam kādus konkursus pašvaldībām, tad vajadzētu nedaudz padomāt un noorganizēt konkursu atsevišķi Latgales pašvaldībām, Vidzemes pašvaldībām un tamlīdzīgi. Latvija mums visiem vienā griezumā ir par lielu, jo

atšķirības novados ir dramatiskas. Jaunā konkursa uzvarētāja noteikšana valsts mērogā, manuprāt, būs neobjektīva un netaisnīga. Latvijas lauki tagad izskatās kā Eiropas piesmieta bārenīte. Valsts mērogā bijusi neveiksmīga plānošana, nav meklēti pareizie attīstības virzieni, viss ir atstāts pašplūsmā – sak, gan jau konkurence saliks visu savās vietās. Pasakiet 12.klases beidzējiem, par ko viņiem tālāk izglītoties, lai pēc tam varētu atgriezties laukos, noplēnīt algu un nodrošināt trīsbērnu ģimeni? Pēdējā laikā mirstības un dzimstības attiecība ir dramatiska. Kur ir valstsvīru perspektīvas izjūta? Dažreiz iedomājos, - kā ministriem un Saeimas deputātiem nav kauns saņemt algu?! Tagad bieži skandina: mums ir brīvība, demokrātija... Kurš ir paēdis no šīs brīvības vai demokrātijas? Lai man piedod Jaunsleinis un daža kundze viņa vadītājā organizācijā, bet viņiem sen jau vajadzēja pameklēt citu darbu. Cik gadu desmitus var būt vienā amatā? Tad amatpersonām zūd realitātes sajūta.

Fakti

- Top jauns konkursss pašvaldībām "Eiropas gada pašvaldība 2012".
- Konkursa mērķis - veicināt pašvaldību atbalstu iedzīvotāju aktivai, veselīgai novecošanai un paaudžu solidaritātei, veselīgam dzīvesveidam, ES vērtību popularizēšanai un sabiedrības iesaistei starptautiskā sadarbībā.
- Šogad Eiropas gada tēma ir aktīva novecošana un paaudžu solidaritāte.
- Konkurss notiks divās kārtās. Pirmā kārta būs plānošanas reģionu līmenī, kur no katra reģiona izvirzis trīs pašvaldības, kuras vērtēs jau valsts mērogā, un rezultātā noskaidrosies balvas saņēmēji.
- Pieteikšanās startu konkursam pašvaldībām dos 30. aprīlī.

Vai konkursam tagad ir laiks?

ANITA UPĪTE, bāriņtiesas priekšsēdētāja Viļakas novadā

Labi atceros iepriekšējo valstī rīkoto konkursu "Sakoptākais Latvijas pagasts". 1997.gadā mans dzimtais Medņevas pagasts ieguva sakoptākā pagasta titulu Balvu rajonā un Latgales novadā. To palidzēja iegūt arī pagasta iedzīvotāji, sakopjot teritoriju, laipni uzņemot ciemiņus pagasta iestādēs un savās mājās. No visiem tas, protams, prasīja atsaučību un lielu papildus darba slodzi vasarā. Medņevas pagastu toreiz godalgoja ar naujas balvu Ls 25 000 apmērā, par ko sakārtoja pagasta ceļus. Nākamajā gadā vēl vairāk sasparojāmies un ieguvām 2.vietu, bet 1999.gadā - atkal 1.vietu. Uzskatu, ka Medņevas pagasts arī bez konkursu rīkošanas vienmēr bijis sakoptāko pagastu vidū.

Taču jāatzīst, ka ar laiku zuda interese piedalīties šajā konkursā: cik ilgi tad var piedalīties vienas un tās pašas saimniecības, rādīt vienu un to pašu, pazuda arī balvas. Gribas kaut ko jaunu. Tagad ir izsludināts jauns

konkurss - "Eiropas gada pašvaldība 2012". Vai konkurs attaisnos savu mērķi - grūti paredzēt. Var arī jautāt,- vai tāds konkurs pašlaik, kad valda bezdarbs, uz iznīcības robežas ir medicīniskā aprūpe valstī un lauku skolas paliek bez bērniem, ir nepieciešams? Laukos pārsvarā palikuši tikai gados vecākas paaudzes iedzīvotāji, jauniešu ir maz. Daļa izbraukuši uz Rīgu, daļa tagad prom ārzemēs. Darbavietu ir tik, cik ir, un no tām pašām mūs nesīs ar kājām pa priekšu, jo vai tad sagaidīsim pensijas laiku? Ja arī tas izdosies, tad nez vai būs pati pensija. Lauki ir tukši. Kāds var būt pašvaldības atbalsts iedzīvotāju aktīvai, veselīgai novecošanai un paaudžu solidaritātei veselīgam dzīvesveidam? Vai tā ir prioritāte, par ko mums pašreiz būtu jāuztraucas?

Vilākas novada pašvaldība ir bijusi pretimnākoša un vienmēr ir atbalstījusi dažāda vecuma iedzīvotāju grupas, gan nodrošinot

ar bezmaksas transportu ekskursijās, gan apmaksājot viesmākslinieku koncertus, gan iepriecinot vecos ļaudis sociālās aprūpes mājās ar pirmsskolas izglītības iestāžu bērnu un skolēnu koncertiem, un daudz ko citu. Droši vien būtu pareizāk ļaut pašvaldībām pašām brīvāk rīkoties ar naudas līdzekļiem, lai varētu risināt jautājumu par jaunu darbavietu izveidošanu.

Viedokļus uzklausīja
M.Sprudzāne

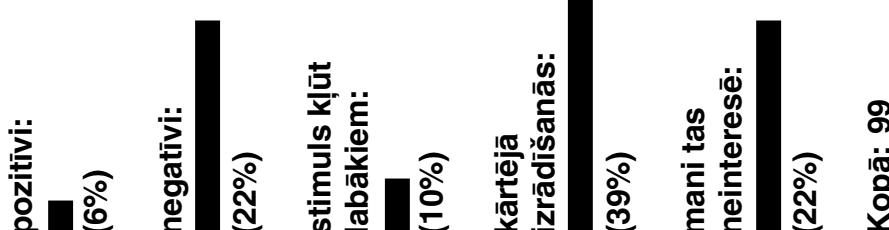
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat jauno, pašvaldībām domāto konkursu "Eiropas gada pašvaldība 2012"?

Kopā: 99

Draudžu dzīve

Kārto finansiālus jautājumus

Kopš februāra vidus Viļakas katoļu draudzē kalpo tēvs Stānislaus. Viņu uz draudzi sūtīja kapucīnu ordeņa vadība, kas atrodas Polijā.

Tēvs STĀNISLAVS KOVALSKIS OFMCap (mazāko brāļu kapucīnu ordenis - no latīnu valodas) dzimis un mācījies Polijā. Viņa dzimtā vieta atrodas 20 km attālumā no sena sanktuārija (svētvietas) "Svētais Krusts", kas ir starp Varšavu un Krakovu. Svētceļnieki sanktuāriju "Svētais Krusts" apmeklē vairāk nekā 1000 gadus. Pirmo reizi uz Latviju tēvs Stānislaus atbrauca 2002.gada jūlijā. Pēc divām nedēļām viņš jau vadīja Svēto Misi latviešu valodā, bet pēc trim - uzklasīja arī grēksūdzī. Latviešu valodas kursus neapmeklēja, bet apguva valodu pašmācības ceļā, lasot lūgšanu grāmatu, skaitot Rožukroni, kā arī kontaktējoties ar cilvēkiem, kuri pārzcina latviešu valodu. Trīs gadus tēvs Stānislaus kalpoja Svētā Alberta draudzē Rīgā, sešus gadus - klosterī Olainē, jau aptuveni divus mēnešus, kā pats saka, ļoti skaistā vietā Latgalē - Viļakā. "Vadu Svētās Mises Viļakā un Medņevā, bēru ceremonijas, uzklausa grēksūdzī, apmeklēju Viļakas un Viduču skolas, mācos Svēto Misi vadīt latgaliski, lai gan vēl nezinu, vai cilvēki ar to būs apmierināti," saka priesteris. Viņam patik Viļakas apkārtne un daba, kas ar saviem pakalniem un ūdeņiem dod vietai raksturu. Turpretī dzivojot Olainē, baudīt kļusumu liedza automašīnu, vilcienu un lidmašīnu radītais troksnis. Pirms iestāšanās klosterī tēvs Stānislaus augstskolā pabeidza mežniecības fakultāti, iegūstot maģistra grādu mežniecības inženiera specialitātē. Kapucīnu ordeni viņš iestājās 1993.gadā, kas ir gadu vēlāk nekā tēvs Jāzeps Kornaševskis. Par savu izvēli tēvs Stānislaus saka: "Dievs sūtīja aicinājumu. Pēdējos divus gadus pirms tam kontaktējos ar klostera brāļiem, jo, studējot Varšavā, klosteris atradās 10 km attālumā. Reizi mēnesi klosteri piedalījós Svētajā Misē, tikos un runājós ar brāļiem, līdz sapratu, ka esmu saņēmis aicinājumu uz priesterību un klostera dzīvi."

Par kalpošanu Viļakas draudzē tēvs Stānislaus stāsta: "Esmu sūtīts uz šejieni līdz vasarai, un tad mēs aizbrauksim no Viļakas (ja tāda būs Dieva griba). Tēvs Jāzeps joprojām ir draudzes prāvests un dekanāta dekāns, es esmu Viļakas kapucīnu kopienas priekšnieks un ekonomis, kas nozīmē,

ka arī tēva Jāzepa priekšnieks. Mani sūtīja par ekonomu un tēvam Jāzepam par priekšnieku tāpēc, ka draudzei ir grūts finansiālais stāvoklis. Esmu šeit, lai kārtotu finansiālus jautājumus, kā arī palīdzētu tēvam Jāzepam draudzes garīgajā aprūpē. Tas, ka esmu šeit, nav sods, bet gan izskaidrojums tam, ka kapucīni dzīvo kopienās. Kapucīni nevar dzīvot atsevišķi, jo viņi ir liela garīga ģimene, kas dzīvo mazākās vai lielākās kopienās. Dzīvot atsevišķi nav kapucīnu dzīvesveids. Lai tādi novēlu, lai viņi dzīvotu pēc evaņģēlijā, kas nozīmē - lai jūs mīlētu Dievu, mīlētu savu tuvāko, ietu bieži pie grēksūdzī, vēl biežāk pieņemtu Svēto Komūniju un savā dzīvē darītu labus darbus, kas ir atgriešanās augļi. Tā visus cilvēkus mācīja svētais Francisks no Asizes (1181-1226)."

Tēvs Stānislaus. Gandrīz katru svētdienu viņš baznīcā stāsta par finansēm draudzē, skaidro finansējuma izlietojumu, piemēram, cik līdzekļu ziedots Garīgā semināra vajadzībām.

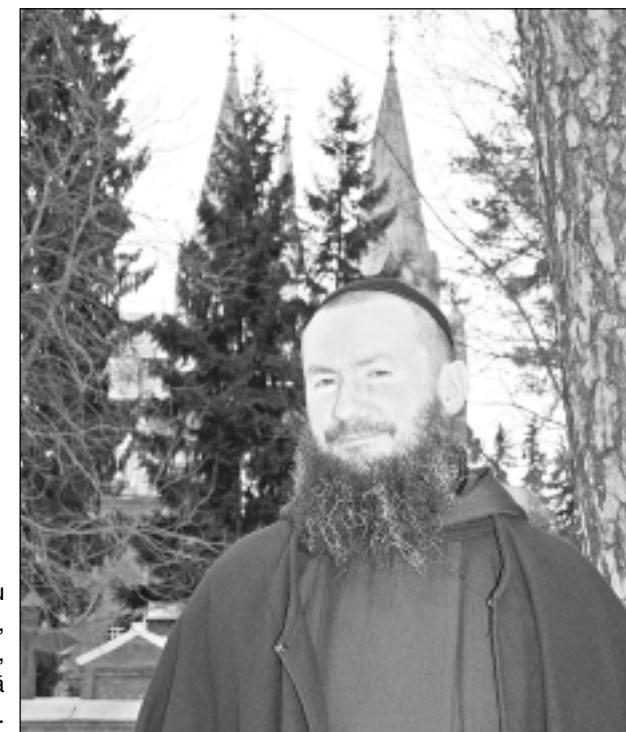

Foto - A.Kirsanovs

Uzlabos finanšu pārskatāmību

Vairāki iedzīvotāji, piezvanot redakcijai, interesējas par finanšu jautājumiem Viļakas katoļu draudzē. Situāciju skaidro ALDIS PUŠPURS, Viļakas katoļu draudzes valdes priekšsēdētājs:

-Draudzes finansiālo pamatu veido ziedoņumi. Tos vāc baznīcā. Ziedoņumus konkrētam mērķim vāc arī speciālā ziedoņumu kontā, kas atverts bankā "Citadele". Ziedoņumu kontā savāktu naudu izlieto kā līdzfinansējuma daļa vitrāžu restaurācijai. Līdz šim paveikts liels darbs, pateicos visiem ziedotājiem.

Baznīcas ziedoņumu traukos un Svētās Mises laikā savāktos ziedoņumus izlieto ikdienas vajadzību segšanai. Domāju, dekāna J.Kornaševska līdzšinējā darbība finanšu pārvaldīšanā nav bijusi efektīva. Draudzes valdes sapulcē tika pieņemti vairāki lēmumi, kuru mērķis ir uzlabot finanšu pārskatāmību. 2012.gada februāra vidū Viļakā ieradās brālis kapucīns tēvs Stānislaus, kurš ir iecelts par kapucīnu kopienas priekšnieku Viļakā. Tēva Stānislaiva misija ir sakārtot finansiālās un saimnieciskās lietas, lai par brāļiem kapucīniem Viļakas draudzē nepaliku sliktas atmiņas. Saprotot tēva Stānislaiva nopietno un stingro nostāju finanšu sakārtošanā, mēs to netraucējam. Pašlaik vairāki neapmaksātie rēķini jau apmaksāti. Ir pārliecība, ka, strādājot visiem kopā, nebūtu problēmu nebūs. Lielākā naudas summa jāsavāc, lai pabeigtu iesāktu vitrāžu restaurāciju, paldies Viļakas novada domei par sniegto palīdzību.

Katoļu draudzei ir zemes īpašumi, kurus izmanto Viļakas iedzīvotāji, bet nomas maksa līdz šim netika prasīta. Šogad ar visiem, kuri izmanto draudzes zemes īpašumus, noslēgsim līgumus, un būs jāmaksā nomas maksa.

Turpmāk, lai kas nebūtu draudzes prāvests, ceru, ka izveidosies cieša sadarbība ar draudzes valdi. Līdz šim šāda sadarbība nebija izveidojusies.

Aicinājums

Atrast ceļu pie Dieva

Mūsu draudžu ļaudis lepojas ar tiem jauniešiem, kuri studē Rīgas Garīgajā seminārā un ik pa laikam interesējas, kas jauns noticis šo topošo priesteru dzīvē. Nesen rakstījām, ka 1.kursa students Mareks Brenčs saņēmis priestera tērpu, bet šobrid piedāvājam 5.kursa studenta RENĀRA BIRKOVA, kurš nāk no Lazdukalna pagasta, atziņas un ieskatu nākotnes plānos.

-Esmu Rīgas Metropolijas Romas Katoļu Garīgā semināra 5.kursa students. Tas ir priekšpēdējais kurss, un jau maz pamazām iztālēm kļūst redzams mans priesteriskais kalpojums, kas liek arvien nopietnāk izvērtēt savu aicinājumu un gatavoties šim kalpojumam jau tiešā veidā. Garīgā semināra studijās students cenšas saprast savu aicinājumu jeb iepazīt Dieva gribu attiecībā uz sevi, kas notiek sadarbojoties ar savu garīgo tēvu un praktizējot dzīvu lūgšanu dzīvi un pieņemot Gandarišanas un Euharistijas Sakramentus, kuros pats Kristus ar priestera starpniecību ir klātesošs. Kā arī ikdienas studijās students labāk iepazīst ticības patiesības, Svētos Rakstus, Baznīcas tradīciju un Baznīcas mācību dažādos jautājumos. Katrs students vasarās un lielākajos Baznīcas svētkos tiek nozīmēts praksē pie kāda prāvesta draudzē un studiju laikā arī ir iespēja kalpot dažādās iestādēs: skolās, dienās centros, dažādās draudžu jauniešu aktivitātēs, draudzēs palīdzot sagatavot pārus Laulības Sakramento pieņemšanai u.c., tādējādi gūstot priekšstatu par kalpošanu cilvēkiem tiešā veidā. Būtiskākais, ko topošajam priesterim jāsaprot, ka viņš nav savas priesterības centrā un nav galvenais savas priesterības veidotājs, bet gan tikai līdzdalīnieks augstā un mūžīgā priestera Kristus priesterībā, kurš kandidātu ir aicinājis, un kandidātam savukārt ir jāatbild uz šo Kristus aicinājumu. Priesterība ir īpašs aicinājums, bet tajā pat laikā priesteris ir un

turpina palikt cilvēks, kurš palīdz citiem cilvēkiem atrast ceļu pie Dieva.

Katrs cilvēks vienmēr vēlas būt laimīgs, bet patiesi laimīgs cilvēks var būt vienīgi kopā ar Dievu, kā teicis ir Sv. Augustīns. Tas nozīmē būt patiesam un labvēlīgam Dieva un cilvēku priekšā. Cienīt ikvienu cilvēku un nedarīt viņam jaunu, Jēzus māca pat darīt otram cilvēkam to, ko vēlas, lai darītu sev, tikai tad ir paties prieks cilvēka sirdīs, kas dara viņu laimīgu un dod iespēju būt laimīgam arī pēc nāves Dieva valstībā. Protams, tas ir ļoti grūti sasniedzams, jo cilvēks ir grēka skarts, tātad vājš savā būtībā, tāpēc vienīgi ar Dieva palīdzību cilvēks to spēj. Šī Dieva palīdzība nāk caur Baznīcu, tātad caur priestera rokām cilvēks, saņemot kristību, iegūst īpašu saikni ar Dievu. Ar grēksūdzi cilvēks saņem no Dieva piedošanu par izdarītajiem pārkāpumiem un dāvā iespēju laboties, un cerību kļūt labākam Dieva un citu cilvēku priekšā, pieņemot Jēzu zem maizes zīmēm, kļūstam tavāki ar Dievu u.t.t. Priesteris sludina Dieva Vārdu, kas pamāca cilvēkus pareizāk rīkoties un saskaņot savu dzīvesveidu, lai varētu tuvoties Dievam. Tas viss šķiet mazliet ideālistiski un neiespējami, bet, ja pieņem Dievu kā reālu un cenšas dzīvot pēc Viņa likumiem, tad tas ir arī redzams materiālajā pasaule un vairs nav tik nereāli. Dievs ir mīlestība un uz mīlestību Viņš aicina ikvienu cilvēku, mīlestība ir skaidrs Dieva pierādījums, jo Jēzus saka: "No mīlestības jūsu starpā jūs pazīs, ka esat mani mācekļi." Un par to priesterim kā Kristus priesterības līdzdalīniekam ir arī jābūt nomodā.

Mani plāni attiecībā uz kalpošanu ir saistīti ar cilvēku vadišanu pie Dieva, iepazīstinot ar Dieva Vārdu un veidojot cilvēkiem ciešākas attiecības ar Dievu caur Sakramentiem, kas ir Dieva neredzamās dāvanas redzamā veidā, to veicot pēc Kristus parauga. Plāni saistīs ar kalpošanu cilvēkiem, pie

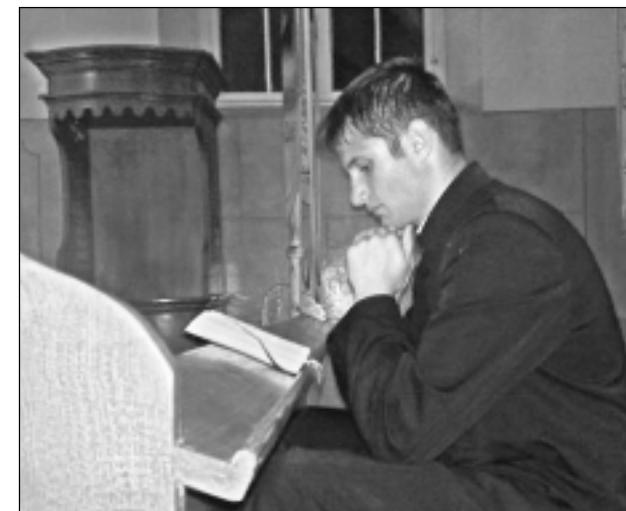

Foto - no personīgā arhīva

Topošais priesteris. "Aicinu jūs, dārgie "Vaduguns" lasītāji, nebaudīties iet pie priesteriem un jautāt sev neskaidras lietas par Dievu un Baznīcu, kā arī neuztraukties atklāt, ka sen nav būts pie grēksūdzīs, jo priesteris ir tāpēc, lai palīdzētu tuvoties Dievam. Kristus Sevi atdeva par visiem cilvēkiem, ne tikai par tiem, kuriem interesē lietas, kas saistīs ar ticību, bet arī par tiem, kuri ir tālu no Dieva, jo Viņš mil ikvienu no jums un katru gaida pie Sevis. Gribu arī sirsnīgi pateikties tiem uzticīgajiem lasītājiem, kuri lūdzas par priesteriem un Garīgā semināra audzēkniem, lai Dievs svētī!" saka Renārs Birkovs.

kuriem Dievs mani caur bīskapu sūtīs. Varbūt nedaudz tālāki plāni saistīs ar studijām Nacionālajā Aizsardzības akadēmijā virsnieku speciālistu kursā, lai vēlāk varētu kalpot kā kapelāns Latvijas Republikas Nacionālajos Bruņotajos spēkos, jo karavīru uzdevums, atbildot par cilvēku mieru un drošību, ir ļoti smags, un tur, manuprāt, ir ļoti nepieciešama Dieva palīdzība un priestera morālais atbalsts.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Saruna

Patīk satikt interesantus cilvēkus

Jau nokopti svētku galdi, izskanējušas apsveikuma runas, bet uzdāvātās puķes pamazām, viena pēc otras skumji noliec krāšnās ziedlapiņu galvas, atstājot vien gaišas atmiņas par kopā būšanas prieku skaistās dzīves jubilejas svinību reizē. Balveniete, bijusi skolotāja, biedrības "Latvijas Daugavas vanagi" Balvu nodalas priekšsēdētāja, rokdarbniece un aktīva sabiedrības dāma ALDONA CEPURĪTE neslēpj, ka vēl aizvien dzīvo skaisto svētku noskaņā, atmiņā pārcilājot jaukākos brīžus.

Kā jūtāties, nosvinējusi apaļo dzīves jubileju?

-Tā kā ar tuviniekiem visbiežāk tiekamies tikai skumjos brīžos, šoreiz nolēmu uzaicināt radus, draugus, skolas biedrīnes un arī "Mežga" meitenes uz dzimšanas dienas balli. Vēl joprojām ar patiku atceros jaukās svinības Balvu pamatskolas telpās, uz kurām aicināju aptuveni 60 ciemiņus. Arī no viesiem esmu saņēmusi tikai labas atsauksmes, bet mājās joprojām smaržo sadāvinātie ziedi, sevišķi radu bērnu pasniegtās hacentes.

Esat kara laika bērns. Kādas atmiņas saglabājušās no smagās pēckara bērnības?

-Mūsu ģimene esot bijusi izbraukusi bēģu gaitās uz Valmieru, bet no tā laika un vispār no kara neatceros pilnīgi neko. Pēckara gadi bija ļoti grūti. Arestēja tēvu, mamma palika ar trīs maziem bērniem. Ģimenē biju visjaunākā. Bija arī ceturtais bērniņš, kas nomira vēl mazipš. Vīksnas pamatskolu sāku apmeklēt sešu gadu vecumā, tādēļ visu skolas laiku biju jaunākā klasē. Septiņus kilometrus līdz skolai centāmies iet bariņā ar cītiem bērniem, lai mazāk bail. Atceros, ka agri no rītiem, ejot uz skolu cauri mežam, ļoti baidījos no vilkiem. Tie bija laiki, kad skolēnus pēc stundām sūtīja uz kolhozu strādāt, tādēļ uz mājām nācām diezgan vēlu, jau pustumsā. Man tas bija briesmīgs laiks, jo bērnībā biju bailīga un ļoti baidījos no tumsas. Tikpat stipri baidījos no ūdens. Joprojām nemāku peldēt, kaut gan ļoti gribētos iemācīties.

Kurā brīdī nolēmāt, ka kļūsiet par skolotāju?

-Bērnu dienās mēs ar māsu bieži spēlējām skolu. Taču pēc vidusskolas biju nolēmusi strādāt par pārdevēju. Likās - tas tāds skaists darbs. Aizgāju uz tirdzniecības kantori pieteikties, bet tā kā vēl biju tikai 17 gadus veca, darbā mani nepārņēma. Teica, lai atnākot pēc gada, kad varēs uzticēt tādu atbildību. Mamma, to uzzinājusi, sprieda, ka nevar visu ziemu dzīvot nestrādājot, vajag kaut ko meklēt. Aizgāju pie Līlijas Baunes, kura kādreiz bija mana klases audzinātāja, un palūdz darbu. Kaut kā sanāca, ka 1960. gadā mani bez speciālās izglītības uzreiz paņēma par pionieri vadītāju tikko nodibinātajā Tilžas internātpamatskolā. Laikam tāpēc, ka, mācoties skolā, biju diezgan aktīva. Tur nostrādāju pusotru gadu. Vēlāk, kad bez speciālās izglītības vairs nedrīkstēja strādāt, gadu mācījos Rīgā pionieri vadītāju skolā. Pēc mācībām mani paņēma darbā Vīksnas pamatskolu. Tur pavadīju trīs gadus, līdz 1965. gadā, kad uzcelā toreizējo Balvu vidusskolu, maini pārcēla uz turieni. Pēc laika atkal mainījās likumi, un visiem skolotājiem bija jāiegūst augstākā izglītība, tādēļ neklātienē pabeidzu Liepājas Pedagoģisko institūtu, pēc tam Daugavpils Universitāti un sāku strādāt par darbmācības skolotāju, bet 1977. gadā, kad uzcelā tagadējo Balvu Valsts ģimnāzijas ēku un latviešu skolēnu plūsmu pārcēla uz turieni, paliku strādāt vecajā skolā. Tā arī nostrādāju līdz pensijai 2005. gadā.

Kuras atmiņas no 45 skolā pavadītiem gadiem Jums sagādā vislielāko gandarijumu?

-Man ļoti patika klases audzinātājas darbs. Savā skolotājas mūžā esmu izaudzinājusi piecas klases. Protams, gadijās visādi brīži. Pēdējā klase, ko man kaut kādu iemeslu dēļ bija jāpārņem no citas audzinātājas, sākumā mani ļoti negribēja, tomēr pamazām atradām kopīgu valodu, un izlaidumā viņi atzina, ka ir mani pieņēmuši. Ar iepriekšējām audzināmajām klasēm man izveidojās ārkārtīgi cieša saikne, jo savus bērnus vienmēr ļoti aizstāvēju. Vismaz divas reizes gadā - rudenī un pavasarī - kopā ar skolēniem braucām ekskursijās pa Latviju, gājām pārgājiens. Toreiz jau nebija tādu iespēju apceļot pasauli un vecāku ročiba nejāva vest bērnus ceļojumos. Tādēļ gribējās viņiem parādīt dzimto zemi. Citi pedagogi brīnījās, kā man nav bail uzņemties tādu atbildību. Bet bail tomēr bija. Parasti naktī pirms ekskursijas nevarēju aizmigt, uztraucos, kā viss noritēs. Taču atbraucot mājās, vienmēr pārņēma milzīgs gandarijums par paveikto labo darbu. Tas laiks man ļoti patika!

Kā dzīve mainījusies pensijas gados?

Foto - no personīgā arhīva

Jubilāre. Tikko 70 gadu jubileju nosvinējušās Aldonas Cepurites dienas joprojām gaišākas dara atmiņas par skaisto jubilejas balli un tīšanos ar tuviem un sirdij mīliem cilvēkiem.

-Joprojām saku: "Cik jauki, ka esmu pensiņa!" Kādreiz, rītos mostoties, domāju un plānoju, kā paies diena, ko darīšu mācību stundās. Tagad domāju: "Cik jauki - vēl varu pagulēt!" Tas ir ļoti nomierinoši. Vēl man ārkārtīgi patīk vadīt automašīnu, kaut arī braukt sāku diezgan vēlu, aptuveni 50 gadu vecumā. Vadīt automašīnu gribējās jau kopš bērnības, bet toreiz nebija tādu iespēju. Sākoties juku laikiem, beidzot ieģādājos savu automašīnu un pie stūres jūtos ļoti labi.

Jūsu vārdu nereti piemin saistībā ar organizāciju "Latvijas Daugavas vanagi" un vanadzēniem. Kādu iemeslu mudināta iestājāties šajā organizācijā?

-Arvīds Šnepers bija tas, kurš iesaistīja mani šajā organizācijā, aicinot palidzēt vanadzēnu salidojumu organizēšanā. Kopš tā laikā darbojos tajā un šobrīd esmu Tērvzemes Daugavas vanagu Balvu nodalas vadītāja. Pārsvarā palidzam legionāriem. Viņi visi jau sasniegusi ļoti cienījamu vecumu - 90 - 95 gadus. Bijušajā Balvu rajonā palikuši vairs tikai 5 legionāri, kas ir mūsu uzskaite, kaut gan to, kuri nav pieteikušies, noteikti ir vēl vairāk. Katru gadu Ziemassvētkos tiekamies arī ar legionāru atrainēm, aizvedam dāvanijas, apsveicam jubilejas. Vienu gadu rīkojām arī Tērvzemes Daugavas vanagu salidojumu, kurā uzaicinājām ciemiņus no aptuveni 20 organizācijām - Tukuma, Madonas, Salacgrīvas un cituriennes. Atsauksmes par šo pasākumu bija ļoti labas. Savukārt šovasar Balvu novadā gaidāms Latgales reģiona vanadzēnu salidojums, kura koordinatore ir Lūcija Jermacāne.

Kāpēc Jums patīk darboties šajā organizācijā?

-Āoti patīk tikties ar interesantiem cilvēkiem. Esmu arī organizācijas valdes locekle un reizi mēnesī dodos uz Rīgu, lai piedalītos valdes sēdēs. Lai gan ļoti nepatīk garie pārbaucieni ar autobusu, valdes sēdēs sastopu tik jaukus, gudrus un interesantus cilvēkus, ka, atgriezusies mājās, jūtos kā pavisam cits cilvēks - emocionāli uzlādēta.

Droši vien emocionālu lādiņu arī gūstat, ik nedēļu tiekoties arī ar "Mežga" rokdarbiniecēm?

-Jā, reizi nedēļā, trešdienās, tiekamies Balvu Kultūras un atpūtas centrā, kur mums pašām ir sava telpiņa, ko esam iekārtojušas pēc savas gaumes. Parasti atnāk kādas 12 - 13 sievas. Katra no viņām ir savādāka un ļoti interesanta. Kopā izsmejamies, izjokojamies, vienmēr atnesam līdzi arī kādu gardumu, iedzeram kafiju, kādreiz arī kādu grāķīti... Šajās sanāšanas reizēs kopīgi meklējam jaunus rokdarbu veidus, kuru darināšana mūs varētu ieinteresēt un nest kādu labumu.

Droši vien protat neskaitāmas rokdarbu tehniskas...

-Protu diezgan daudz - tamborēšanu, adišanu, dažnedažu veidu izšūšanu, savulaik - arī balto darbus esmu darinājusi. Kādreiz ļoti patika mezglošana, nedaudz esmu mācījusies knipelēšanu, bet ar to nedarbojos, jo vajag lielu pacietību. Savulaik patika darināt lielus gobelēnus. Kādreiz mācījos arī filcēšanu. Mazliet pieprotu zīda apgleznošanu, bet, lai to darītu, jābūt labam zīmētājam. Man tādu dotību nav. Aust gan neprotu.

Aišķirbā no jaunajiem, kas pēdējos gados bieži vien mirst jauni, Jūsu paaudzes cilvēki ir ļoti izturīgi un dzīvo ilgi. Kas, Jūsuprāt, ir vecākās paaudzes sīkstuma pamātā?

-Domāju, tas ir dabīgais un veselīgais uzturs. Bērnībā, pēc-

Balvu novadā

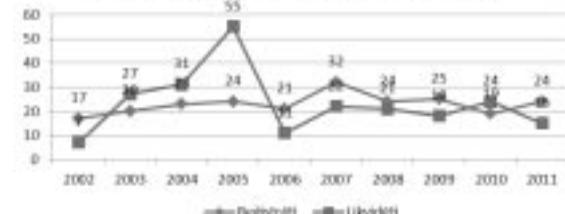
Pērn reģistrēti divdesmit četri jauni uzņēmumi

Pēdējo desmit gadu laikā Balvu novadā reģistrēti 229 jauni uzņēmumi, savukārt likvidēti 231, liecina **Lursoft apkopotā informācija**.

Visaugstākais likvidēto uzņēmumu skaits novada teritorijā reģistrēts no 2003. līdz 2005.gadam, kad likvidēto uzņēmumu skaits pārsniedza jaunreģistrēto uzņēmumu skaitu. Sākot ar 2002.gadu, likvidēto uzņēmumu skaits palielinājās visā Latvijā, kas izskaidrojams ar jauno Komerclikumu, kas noteica visu SIA un AS pārreģistrāciju. Gadījumā, ja netika veikta savlaicīga uzņēmuma pārreģistrācija, tā darbību apturēja, paredzot izslēgšanu no reģistra un likvidāciju. 2005.gadā pārreģistrācijas tempi samazinājās, taču tika piešķirti līdzekļi, lai likvidētu vēl nepārreģistrētos uzņēmumus, kuriem nav parādu. Šī iemesla dēļ arī 2005.gadā bijis īpaši straujš likvidēto subjektu pieaugums.

Kopš 2010.gada 1.maija Latvijā iespējams reģistrēt SIA ar samazinātu pamatkapitālu, kas nozīmē, ka sākotnēji uzņēmuma pamatkapitālā var ieguldīt arī vienu latu. Šo iespēju izmantojuši arī vairāki Balvu novada jaunie uzņēmēji. Proti, pēc **Lursoft** datiem, 2010.gadā Balvu novadā reģistrēti divi mazkapitāla SIA, savukārt pēr to skaits trīskāršojies, un reģistrēti 7 jauni SIA ar samazinātu pamatkapitālu. Jāpiebilst, ka šogad līdz 10.aprīlim novada teritorijā reģistrēti jau 5 jauni mazkapitāla SIA.

Balvu novadā reģistrēto un likvidēto uzņēmumu dinamika (2002. - 2011.)

Populārākā uzņēmējdarbības forma novadā – zemnieku saimniecība

Apkopojot Balvu novadā reģistrētās uzņēmējdarbības formas, redzams, ka no visiem uzņēmumiem, kuri kopš 1991.gada reģistrēti novada teritorijā, vairāk nekā 40% ir zemnieku saimniecības. Otra populārākā uzņēmējdarbības forma Balvu novada teritorijā ir SIA (gandrīz 28% no visiem reģistrētajiem uzņēmumiem), savukārt trešā – IU (16% no visiem uzņēmumiem). Jāpiebilst, ka kopš 1991.gada Balvu novada teritorijā reģistrētas 12 dažādas uzņēmējdarbības formas. Bez iepriekš pieminētajām novada teritorijā reģistrēti arī valsts uzņēmumi, paju sabiedrības, ģimenes uzņēmumi, kooperatīvās sabiedrības u.c.

26.aprīli no pulksten 13 līdz 16.30 Vidzemes ielā 2b, Balvos, notiks bezmaksas seminārs uzņēmējiem par operatīvu pieeju valsts reģistriem; informācijas efektīvu izmantošanu uzņēmējdarbībā. Dalība seminārā jāpiesaka līdz 24.aprīlim (tālr.67844271; maijaguda@lursoft.lv).

Sagatavoja **Lursoft**

kara gados, grauzām burkānus un kālus kā truši. No dārzeniem vien pārtikām. Vidusskolu beidzot, man nebija neviena bojāta zoba. Kopš mazām dienām daudz fiziski strādājām. Atceros, mums bija liela kūts, un pirmajos kolhozu gados zemniekiem atsavinātās govīs saveda mūsu kūti. Jau sešu gadu vecumā sāku palīdzēt mammai slaukt govīs. Kurš sešgadīgais to tagad dara?

Ko Jūs ieteiktu jauniem cilvēkiem, kuri grib dzīvot ilgi un veselīgi?

-Jaunajiem vajadzētu vairāk rušināties pa zemi. Tagad tik daudz neapstrādātu lauku! Kaut arī veikalā visu var nopirk, paša izaudzētam dārzenim ir cita garša. Tas vismaz būs bez nitrātiem un ķīmijas. Bērnus vajadzētu vairāk likt pie darba, nevis sodīt skolotājus, kas tā dara.

Kādi plāni šim pavasarim?

-Man ir mazdārziņš ezermalā. Līdz šim biju aizrautīga dārzkope, bet pērn mazliet pievila veselība, tādēļ zeme palika neapartīta. Nezinu, kā būs šovasar, jo aprīļa otrajā pusē man gaidāma operācija. Iespējams, šī vasara paies bez lieliem dārza darbiem. Taču puķu dēstus audzēju jau tagad, jo man svarīgākais, lai dārza būtu daudz puķu.

I.Tušinska

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesī lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģitas. Šī uzdevuma īstenošanu sarežģī būtisks nosacijums. Proti, produktu iegādei, kas nepieciešami maltītes pagatavošanai, drikst tērēt ne vairāk kā piecus latus.

Kūka - salda kā mīla

Tris bērnu māmiņa, Briežuciema pamatskolas pavāre HELĒNA LOĀMELE šajā profesijā strādā vairāk nekā 20 gadus un tortes cepusi ne reizi vien. Taču kārumu ar romantisko nosaukumu "Salda milas kūka" čaklā pavārīte un godu saimniece pirmo reizi nogaršoja pavismam nesen – sava dēla Žetonu vakara svinibās. Dēla Raita krustmātes pagatavotais neparasti gardais deserts Helēnai iegaršojās tik ļoti, ka viņa nolēma pamēģināt to izcept arī pati.

1.

Gatavo smilšu mīklu. Bļodā caur sietu iesijā 300 g miltu, pievieno 200 g sviesta, šķipsniņu sāls, nedaudz cukura un visu samīca.

2.

Pievieno olas dzeltenumu. Masai pievieno ēdamkaroti ūdens, olas dzeltenumu un samīca. Tad mīklu liek ledus-skapi dzesēties uz 10 minūtēm.

3.

Skumbrijas salāti. Kamēr kūkas mīkla dzesējas, Helēna parāda, kā 10 minūtēs pagatavot vienkāršus, bet ļoti gardus un sātīgus salātus, izmantojot konservētu skumbriju eļļā. Ar pētersiliem izklātā šķīvī saimniece kārtām liek ar dakšīnu samīcītu skumbriju, sasmalcinātus sīpolus, smalki sagrieztus marinētus gurķus, uzrīvē vārītu olu, visu pārkāj ar majonēzi un valiekstiem.

Kūka - salda kā mīla

Pie galda aicina kolēges. Novērtēt pagatavoto kūku un salātus Helēna aicināja otro skolas pavāri (no kreisās) Mariannu Langovsku, skolas direktori Lidija Ločmeli un Briežuciema pagasta kultūras darba organizatori Zitu Mežali. Baudot gardos ēdienu, sievietes nebeidza vien tos slavēt un noslījās pamēģināt tādus pagatavot arī mājās.

4.

Gatavo cepšanai. Atdzesēto kūkas mīklu plānā kārtā izklāj cepamajā formā, uzklāj virsū cepamo papīru un liek līdz 180 grādiem uzkarsētā cepeškrāsnī cepties aptuveni 20 minūtēs.

5.

Gatavo pildījumu. Kamēr kūka cepas, uz pannas izkausē atlikušo sviestu un cukuru (vēlams - brūno) un maisot karsē, kamēr cukurs izkūst.

"Salda milas kūka": 300 g miltu, 300 g sviesta, 4 banāni, 300 g saldā krējuma, olas dzeltenums, tāfelite tumšās šokolādes, bundžiņa iebiezīnātā piena ar cukuru, 80 g cukura, $\frac{1}{4}$ tējkārotes sāls.

6.

Pievieno iebiezīnāto pienu. Noņem pannu no uguns un, nepārtraukti maisot, pievieno iebiezīnāto pienu. Tad atkal liek uz uguns un turpina maisit, līdz krēms sabiezē.

7.

Pievieno krēmu, banānus un šokolādi. Izceptajā un atdzesētajā smilšu mīklas groziņā ieplāj pagatavoto krēmu, pēc tam - paliegos gabalos sagrieztus banānus, ko pārber ar sarīvētu šokolādi.

8.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska, A.Kiršanova foto

Personība

Atgriežas pie Latgales krāsām

Aprīla beigās balveniešiem būs iespēja aplūkot Bērzpilī dzīvojošas mākslinieces EDĪTES MADERNIECES gleznu izstādi Balvu Novada muzejā. Latvijas Mākslas akadēmijas Glezniecības nodaļas Kristaps Zariņa meistardarbnīcas magistrante Edīte Maderniece galvaspilsētas steigu pret lauku mājas vientulību nomainīja pirms pāris gadiem un tagad atzīst, ka pamazām atgriežas pie Latgales mākslai raksturīgajām spilgtajām krāsām.

Zīmēšana un košas krāsas Edītei patika jau bērnībā, tomēr profesiju viņa izvēlējās samērā nejauši. "Kaut gan bērnu dienās, dzīvojot Bēržos, pavadiju daudzas vientulīgas stundas, zīmējot krāsainus saulrietus, Rēzeknes Mākslas koledžā iestājos impulsā vadīta. Aizbraukusi apskatīt Rēzeknes mācību iestādes, ļoti iemīloju ipašo, šajā skolā valdošo auru. Sākumā mana iecere bija mācīties aušanas nodaļā, jo rados ir pazistamais audējs Jūlijs Madernieks, bet vēlāk tomēr izlēmu par labu glezniecībai," liktenīgo izvēli atceras māksliniece.

Bērnības saulrietu un Rēzeknes Mākslas koledžā tapušo gleznu košās krāsas, studējot Latvijas Mākslas akadēmijā, pamazām aizstāja kļusināti, pelēcīgi brūni zemes тоņi. Kāpēc tā? "Katrai vietai piemīt sava enerģētika, kas ietekmē cilvēka uztveri. Latgales mākslinieku darbiem raksturīgas košas krāsas, turpretim Rīgā tādas neatradīsiet. Tagad, atgriezusies dzimtajā pusē, pamazām no jauna atklāju košo krāsu valdzinājumu," stāsta Edīte.

No saullēktiem līdz figuratīvismam

Studējot mākslas akadēmijā, Edīte izvēlējās figuratīvo (mākslas darbi, kuros attēloti cilvēki vai dzīvnieki kustībā, darbībā) glezniecības stilu, kas ir sarežģītāks nekā monumentālisms vai abstrakcionisms, kam pievērsās daudzi viņas kursabiedri. "Gribējās pacelt latīnu nedaudz augstāk, jo figuratīvisma maniere prasa ne tikai bagātīgu emociju un sajūtu gammu, bet arī pareizu proporciju izjūtu," skaidro gleznotāja. Edītei patika arī viņas skolotājs, pazīstamais mākslinieks Kristaps Zariņš. "Viņa spriedums vienmēr bija ļoti konkrēts - ja kaut kas nepatika, tieši un bez aplinkiem pateica: "Tas ir mēsls"."

Edīte neslēpj, ka figuratīvisma manierē gleznoti mākslas darbi nav komerciāli, tādēļ lielus ienākumus to autorei nenes.

"Arī pati savas glezñas nekārtu mājās pie sienām, jo tās ar nodomu radītas filozofiski smagnējas. Turklat Latgalē, kur cilvēki pārsvarā dzīvo "no rokas mutē", mākslu grūti pārdot," pārliecināta gleznotāja. Viņa uzskata, ka, neraugoties uz to, ka lielpilsētā māksliniekim ir daudz vairāk iespēju, tur gleznotājus bieži ieteikmē ārējā vide, citi mākslinieki, turpretī laukos paveras lielākas iespējas individuālai izpausmei.

Apskatot Edītes darbnīcā izvietotās glezñas, kļūst skaidrs, ka brūngani pelēcīgos toņos radītie, liela izmēra mākslas darbi patiesi vairāk piestāv monamentālām telpām, nevis šauriem mazgabarīta dzīvokļiem. Vairumā gleznu slavīnās sievietes ķermēna skaistums, piemē-

Foto - A.Kirsanovs

Mierīgas krāsas. Edīte Maderniece neatgādina tipisku mākslinieci ar spilgtu un neparastu ģērbšanās stilu. Viņa atzīst, ka nav no tām gleznotājām, kas nēsā košas drēbes, neparastas formas cepures un krāšņas rotas.

Foto - A.Kirsanovs

Mazi akcenti interjerā. Mākslinieces roku radītie gleznojumi, vecajām mēbelēm un sienas skapjiem piešķiruši individualitāti un neatkārtojamību.

ram, kādā triptihā (mākslas darbs, kas sastāv no trim savstarpēji savienotām detaļām, parasti - trim gleznām) skatāmas izteiksmīgas pirts ainiņas. "Drīzumā pabeigšu arī tās turpinājumu ar nosaukumu "Pēc pirts", mūsu tikšānās reizē sola māksliniece.

Edīte neslēpj, ka pēc atgriešanās no galvaspilsētas nācīes pierast pie vairākām lauku dzīves iepatnībām, piemēram, pie tenkošanas. "Riskēšu izklausīties skarba, bet pirmajā laikā piedzīvoju šoku, jo nebiju radusi pie tādas aprūpīšanas, kāda notiek šeit. Nebiju pieradusi, ka pastāvīgi kāds zvana un interesējas par manu dzīvi, stāsta par mazpazīstamiem cilvēkiem, kuri mani nemaz neinteresē. Rīgā mums ar māsu ne kāds zvana, ne interesējās par mūsu dzīvi," stāsta māksliniece. Tomēr citādi ar dzīvi mežā vidū Edīte ir gluži apmierināta un cilvēku attiecības uztver ar vieglumu, nelaižot citu emocijas sev tuvu klāt.

Senlaicīgi tautiskā interjerā

Līdzās liela izmēra figuratīvisma manierē gleznotiem darbiem, Edītes darbnīcā redzamas arī mazākas un košākas glezñas, kurās pārsvarā attēloti ziedi. Audekli ar viņas gleznotajām puķēm grezno arī nesen nopirktais lauku mājas istabu sienas. Mājas iekārtums ir ļoti vienkāršs, tautiskiem motīviem caurvīts. "Man patīk senatnīgu lietu gruntīgums," atzīst gleznotāja. Vēl nekrāsotās sienas drīz ieterps gaišos toņos, jo tie mākslinieci ļauj atpūtināt

Īsumā

Pavasara plaukumu gaidot

Silta un Saulaina pavasara iestāšanos gaidot, mazie Baltinavas Mākslas skolas audzēkņi nolēma tuvināt aizkavējušos gadalaiku, izgatavojot košus, māksligiem ziediem rotātus sienas dekorus, kas tagad priece Briežuciema pamatskolas audzēkņus, skolotājus un arī ēdnīcas darbinieces.

Foto - A.Kirsanovs

Pavasarīgi un krāsaini. Daudzkrāsainie sienas dekori Briežuciema pamatskolas ēdamzālē atgādina tikko saplaukušus ābeļzarus.

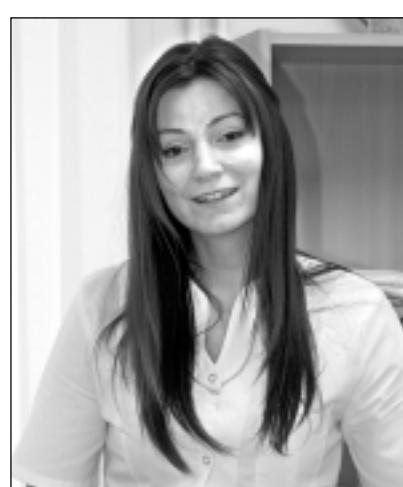
Foto - A.Kirsanovs

Lieldienu zaķi. Uz skolas ēdnīcas palodzes krāsotu olu ripināšanas brīdi pirms Lieldienām pacietīgi gaidīja divi, neparastā tehnikā, no saplēstām salvetēm darināti Lieldienu zaķi.

Iesaka kosmetologs

Ādai vajadzīga īpaša kopšana

"Man ir 47 gadi. Tuvojas vasara, kad būs jānēsā bez piedurķu kleitas, bet ādu uz elkoņiem kļuvusi ļoti sausa un brūngana, kaut gan ik dienu smērēju to ar barojošu krēmu, kā arī esmu mēģinājusi balināt ar citronu un balinošiem krēmiem. Kas jādara, lai tā atkal kļūtu maiga?"

Uz lasītājas ja utāju mu a t b i 1 d kosmetoloģe S A R M I T E PUJATE: "Par elkoņu ādu ir jārūpējas ļoti rūpīgi un regulāri, jo tieši tur āda noveco ātrāk. Jūs pareizi darāt, ka lietojat b a r o j u s krēmus, kā arī ierīvējat elkoņus ar citronu. Vēl

ieteicams uz nakti pēc ierīvēšanas ar citronu uzklāt glicerīnu vai olīvelju, kam pievienots A vitamīns (var iegādāties aptiekā) un aptīt ar mīkstu drāniņu. Šādu kompresi būtu jānotur visu nakti un to var veikt katru vakaru, līdz ādas stāvoklis uzlabojas. Protams, nevajag aizmirst arī pāris reizes nedēļā elkoņu ādu noskrubēt ar skrubi. No salona procedūrām elkoņu ādai ieteiktu veikt augļķabju pīlingu, kas gan pabalīnātu, gan mīkstinātu ādu. Ja nekas no visa minētā nepalīdz, iespējams, jāpārbauda aknas, jo problēmas ar šo orgānu var veicināt tumši brūno pigmentu uz elkoņiem.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Pagasta pārvaldnieks

Pieejami brīvi dzīvokļi

ALEKSANDRS TIHAMIROVS, Kupravas pagasta pārvaldes vadītājs

Cik pagastā ir daudzdzīvokļu māju un vai tām ir nosaukumi?

-Pašvaldībai pieder četras daudzdzīvokļu mājas, pārējās trīs 2001.gadā iegādājās privātpersona. Pašvaldības mājas atrodas Draudzības ielā 11 (tā ir renovētā māja), Draudzības ielā 9, Rūpničas ielā 1 un Rūpničas ielā 4a. Divās mājas ir pa 90 dzīvokļiem, vienā - 60 un vēl vienā - 4.

Iedzīvotāji dzīvokļus nav privatizējuši?

-Nē, izņemot vienu dzīvokli Rūpničas ielā 4a, ko tautā devē par mediku māju. Iedzīvotāji vēlas, lai māju saimnieks būtu pašvaldība. Līdz ar to arī māju vecāko mums nav. Iedzīvotāji labprāt piedalās māju apkārtnes sakopšanā, ar dzīvokļu īri saistītos jautājumus risinām kopīgi.

Vai joprojām pašvaldības mājas ir brīvi dzīvokļi?

-Brīvi ir aptuveni 55 dzīvokļi, bet tie lielākoties atrodas 1. un 5. stāvā, ko iedzīvotāji izvēlas nelabprāt. Pāriet dzīvot uz renovēto māju izteikuši vēlmi arī daži iedzīvotāji no citiem novadiem. Dzīvokļi vispirms jāizremontē, tad varēs tajos dzīvot.

Kādi remontdarbi plānoti tuvākajā laikā?

-Remontdarbiem pievērsimies pēc apkures sezonas beigām. Plānojam ierikot jaunu kanalizācijas sistēmu un attīrīšanas iekārtas, kā arī darīsim mazākus darbus - ja īrnieki piekritīs, pakāpeniski nomainīsim māju ādurvis un logus. Par logu nomaiņu ar īrniekiem vienosimies, kad un kā viņi varēs samaksāt. Iespējams, maksu sadalīsim uz vairākiem mēnešiem. Šovasar uz pagasta galvenās ielas plānojam uzklāt asfaltu. Ja izteiks vēlmi remontēt dzīvokļus tie iedzīvotāji, kuri saņem pabalstus, tad iedosim viņiem materiālus remontam.

Kādus komunālos pakalpojumus piedāvājat iedzīvotājiem?

-Visus (ūdens, centrālā apkure (uz katru māju iet sava siltumtrase), kanalizācija, atkritumu izvešana), izņemot silto ūdeni, jo ne visi iedzīvotāji var atļauties samaksāt. Par 3-4 istabu dzīvokli apkures sezonas mēnesī jāmaksā aptuveni 50 lati (par visu pakalpojumu klāstu), kas jau tā daudziem ir liela nauda. Ja piedāvāsim vēl silto ūdeni, tad maksā būs augstāka un līdz ar to arī parādnieku skaits - lielāks. Iedzīvotāji ūdens sildišanai izmanto boilerus vai gāzes plītis.

Kā ir ar parādniekiem?

-Parādnieki ir visur, arī pie mums. Kur ies cilvēki, ja mēs viņus izliksim uz ielas? Laupit citiem pagrabus un dārzus? Parādu jautājumu pagaidām risinām pārrunu ceļā, dodam iedzīvotājiem arī iespēju nopelnīt, strādājot tā saucamajos *simlatniekos*. Mūsu pagastā ir vislielākā komunālā saimniecība novadā - apkurinām 14 300m² platības.

Jūs dzīvojat dzīvokļi vai privātmājā?

-Vasarās dzīvoju mājā, kas atrodas Vīksnas pagastā, bet ziemās - dzīvokli Balvos. Dzīvošanu mājā ziemas mēnešos apgrūtina aizputinātie ceļi - ne vienmēr un laikā tos var iztīrīt.

Mājas piedēr

Daudzdzīvokļu mājas. Kupravas pagastā apdzīvotas četras no septiņām 70.gadu sākumā celtajām mājām. Privatizēts tikai viens dzīvoklis, pārējie pieder pašvaldībai, kas rūpējas, lai iedzīvotājiem nodrošinātu komunālos pakalpojumus – ūdeni, apkuri, kanalizāciju. Ik pa laikam, izvērtējot finansiālās iespējas, uzlabo siltuma piegādi, plāno arī realizēt ūdenssaimniecības projektu un ieguldīt naudu ceļa remonta. Lai arī dzīvokļi nav privatizēti, Kupravas pagasta daudzdzīvokļu namu iedzīvotāji, salīdzinot ar lielāko daļu citu pagastu ļaudīm, var būt priečīgi, ka pašiem nav jāmūrē krāsnis, jāgādā malka un jākurina, lai sarūpētu siltumu, kā arī tāpēc, ka par jebkuru ar mājokli saistītu jautājumu var doties uz pagasta pārvaldi, lai rastu risinājumu un palīdzību. Viņiem neviens neteiks, kā tas ir citviet, ka pašiem jātiekt ar visu galā, jo, lūk, dzīvokļi ir privatizēti.

Pieredze

Strādāja Kupravas rūpničā

IRINA DŽOBALDA dzīvo kopā ar mazmeitu divistabu dzīvokli, kas atrodas mājā Draudzības ielā 9.

"Mana mamma, pēc tautības latviete, apprecējās ar ukraini, un es piedzimušu Ukrainā. Uz Latviju atbraucām pirms 38 gadiem," stāsta sieviete. Vispirms ģimene dzīvoja Jelgavā, tad pārcēlās uz Kupravu. Irina strādāja vieglās rūpniecības uzņēmumos Jelgavā, Rīgā, arī Viļakā, kur darbojās ražošanas apvienības "Latvijas lini" filiāle. Kā daudzi citi Kupravas iedzīvotāji, gan sākumā Irinas mamma, gan vēlāk viņa pati strādāja Kupravas drenu cauruļu rūpničā. 90.gadu sākumā, kad rūpniču slēdza, Irina palika bez darba. "Esmu bezdarbniece. Lopus neturu, vien istabā dzīvo divi suņi, kaķene un akvārijs - zivtiņas, bet virtuvē - šinsilla. Iztikai apstrādājam divus dārzu. Ja kādreiz pietrūkst naudas, veikalā īņemu produktus uz parāda. Viena mana meita dzīvo un strādā Anglijā, plāno atbraukt ciemos uz Līgo svētkiem, otra meita un dēls dzīvo Kupravā," stāsta saimniece. Viņas mazmeita mācās Kupravas pamatskolas 6.klasē, ir čakls paligs un domubiedrs vecmammai. Par sadzīves apstākļiem savā mājīgajā dzīvoklī Irina nesūdzas. Tas atrodas 2.stāvā, ir silts un patikams. Savukārt iepriekšējā dzīvoklī, kas atradās mājas 5.stāvā, traucēja pastāvīgi esošais mitrums un pelējums. Jaunajā mājoklī saimniece nomainīja radiatori, nākotnē ar pašvaldības atbalstu plāno nomainīt kādu no vecajiem logiem,

Rūpējas par zivtiņām. Saimnieci dzīvoklī mīt vairāki dzīvnieciņi. Arī zivtiņas ir tās, kas priečē un uzmundrina.

lai ziemā taupītu siltumu. "Dzīvojam labi un priečājamies par jauno pagasta pārvaldnieku, kurš uzskausa, palīdz un atbalsta. Bērniem ierikotas šūpoles, peldvieta, izcirsti krūmi un iztīrīti celiņi. Pats priekšnieks, ja ir vajadzība, aizved bērnus pie ārstiem uz Rigu, kā arī pagaida, lai pēc dakteru apskatēm atvestu uz mājām. Lai tikai viņam pietiek pacietības, jo visiem labs nekad nebūsi," atzīst Irina.

Iestāde

Problēma – naudas trūkums

Vienā no Kupravas veikalā, kas atrodas daudzdzīvokļu mājā, jau astoto gadu strādā pārdevēja NATĀLIJA.

Veikalā regulāri iepērkas liela daļa pagasta iedzīvotāju. Ir arī cilvēki, kuri brauc pēc pārtikas un citām precēm uz Balviem, jo, piemēram, lielveikalos var iegādāties preci ar atlaidi, kas nav iespējams mazajos lauku veikalos. "Problēma ir naudas trūkums. Ja ir nauda, tad iepērkas visi," runājot par pircējiem, atzīst pārdevēja. Viņa atceras, ka agrāk, kad pagastā nodarbināja vairāk bezdarbnieku, bija jūtami lielāki ieņēmumi. Tagad pārsvarā iepērkas, kad saņem pensiju vai citus maksājumus. "Ne visi var dzīvot Rīgā vai Balvos, jādzīvo arī šeit. Mans jaunākais dēls mācās Kupravas pamatskolas 8.klasē, apmeklē arī mūzikas skolu. Skola pagastā ir kā kultūras centrs, to vajadzētu saglabāt arī turpmāk," saka sieviete.

Strādā maiņas. Pārdevēja stāsta, ka iedzīvotāji veikalā var ne tikai iegādāties piedāvāto preci, bet arī pasūtīt sev vajadzīgo – ja būs iespējams, to atvedīs. Natālija strādā maiņu darbu - vienu nedēļu jāstrādā divas dienas, otru – piecas.

pašvaldībai

Vecumdienas

Žēl to, kas ir bez darba

Pie renovētās daudzdzīvokļu mājas Draudzības ielā 11 uz soliņa sēzam sastapām pensionāri IRĒNU.

"Dzīvoklis atrodas 2.stāvā, ir silts. Toties pirms mājas siltināšanas bija tā, ka virs radiatoriem sala puķes," stāsta sieviete. Kupravā viņa dzīvo kopš 1974.gada, līdz tam dzīvoja Tukumā. Daudzus strādāja uz ekskavatora, pēc vīra nāves – par mašinisti katlu mājā. Ģimenē izaudzināti pieci bērni – trīs meitas un divi dēli. Bērni dzīvo Rīgā, Balvos un Krievijā. Pensionāre neslēpj, ka lepojas ar bērniem un mazbērniem, kā arī atzīst, ka šajos apstākļos tik daudz bērnu nevarētu izaudzināt. Galvenā problēma, kas aktuāla ne tikai Kupravā, bet arī visā Latvijā – bezdarbs.

"Dēls, kurš dzīvo Krievijā, strādā par metinātāju, viņa sieva – par pārdevēju. Bet bez darba visur slikti, vienalga, kur dzīvo. Ja Kupravā atvērtu kādu rūpniču, uz šejieni sabrauktu cilvēki no visa bijušā rajona. Žēl skatīties uz jauniem cilvēkiem, kuri ir bez darba," saka pensionāre. Runājot par iztiku, viņa atklāj, ka pārtikai un īres maksai pensijas pietiek. Bet, ja sāc slimot, jāpērk zāles un jāārstējas, tad iztikt ar pensiju ir pagrūti. Dārzā sieviete par prieku sev un citiem galvenokārt aug puķes, tās raženi zied arī viņas dzīvoklī. Brīvajos brīžos, kā stāsta sieviete, dažkārt apciemo kādu kaimiņu, parunājas, lai nejustos vientoļi vai skumji. Arī mūsu sarunas laikā pie soliņa pienāca viena no uzrunātās pensionāres kaimiņiem, kura, uzzinājusi, ka esam no redakcijas, labprāt piebiedrojās sarunai. Sievetes atzina, ka pagasta centrā dzīve nedaudz uzlabojusies, pie mājas, piemēram, uzbrūvēti soliņi, ik pa laikam notiek dažādi remontdarbi. Iedzīvotājiem izveidojusies laba sadarbība ar pagasta pārvaldes vadītāju, kuru, kā teica sievietes, varētu ievēlēt par Valsts prezidentu, galvenais, lai neazmirst Kupravu. Kaimiņenes neslēpa arī problēmas, ko vajadzētu ar laiku atrisināt. Piemēram, uzlabot ceļu pie mājas, lai tur nekrājas ūdens un pavasara dubļi, kā arī ierosināt vairākus priekšlikumus, kas attiecas uz satiksmi. Iedzīvotāji vēlētos, lai autobusi kursētu no Kupravas uz Balviem arī brīvdienās, lai kādreiz (vismaz reizi mēnesī) būtu iespēja aizbraukt uz Rīgu, piemēram, ar autobusu Viļaka-Rīga. Ja

Dalās pārdomās. Pensionāre dzīvo renovētajā mājā, kur šoziem, atšķirībā no citām ziemām, varēja gulēt bez vatētās segas, būt siltumā un ik pa laikam pat atvērt logu un vēdināt telpas.

pašam jānokļūst līdz Viļakai, tad jāsarunā kāds šoferis, kurš aizvedis, kā arī jāmaksā 5 lati. Tā pensionāram vai arī bezdarbiniekam ir diezgan liela nauda. Vēl sievietes satrauc fakti, ka Kupravā ģimenes ārsts pieņem tikai reizi nedēļā – pirmsdienās. Ko darit pārējās nedēļas dienās, ja vajadzīga mediķa palīdzība, viņas nezina. "Arī pārtika mūsu veikalos ir dārgāka nekā pilsētā, nav ne atlaižu, ne izvēles. Kurš var, brauc uz Balviem," runājot par lauku un pilsētas dzīves atšķirībām, secina kaimiņenes.

Valasprieks

Lasa presi un strādā dārzā

Mājas Rūpnicas ielā 1 kāpņu telpā sastopam smaidīgu pensionāri AINU SPRUDZĀNI.

Šajā pagastā viņa dzīvo kopš 1977.gada. Visu darba mūžu aizvadījusi, strādājot pasta nodaļā gan Viksnā, gan Kupravā. A.Sprudzānei pierasts, ka ikdienā nācās kontaktēties ar daudziem cilvēkiem, ielūkoties dažādos preses izdevumos, tāpēc, arī esot pelnītā atpūtā, joprojām tik tikties ar cilvēkiem, lasīt avīzes un žurnālus. "Pastā nostrādāju 37 gadus. Tagad dzīvoju mājās, labi satieku ar kaimiņiem, lai arī daudzi no viņiem ir krievu tautības cilvēki. Vasārās strādāju dārzā. Man patīk lasīt, bet televizoru skatos reti, jo kaitina tās šausmu filmas, ko tik bieži rāda. Nevaru skatīties, ka rāda jaunus cilvēkus ar ieročiem rokās. Saviem bērniem nekad nepirku rotaļlietas-ieročus," stāsta Aina. Sievietes vīrs traģiski gāja bojā un par iztiku un sadzīvi vajadzēja rūpēties vienai. Vasarās Aina apciemo dēls ar ģimeni, kurš dzīvo Rīgā, ir precējies un audzina divus bērnus. Viens no pensionāres mazbērniem aktīvi nodarbojas ar sportu, otrs – ar mūziku. Vecmamma priečājas, ka mazie ir nodarbināti un aizņemti ar dzīvē vajadzīgām un interesējošām lietām, nevis garlaikojas un slinko. Viņa ievērojusi, ka daudzi pagasta ļaudis čikst un sūdzas par grūto dzīvi. "Nesūdzos, jo man divistabu dzīvokli ir silti un labi. Parādu man nav. Lai čikst tie, kuriem ir parādi un sapirkas mašīnas. Cilvēki ir izlaisti ar pabalstiem, negrib strādāt. Dažs jaunais pasaka, - kāpēc viņam dārzs jāapstrādā, ja var dzīvot un nestrādāt," stāsta pensionāre. Dzīvoklī viņa lielus remontus neplāno (vien dēls palīdzēja nomainīt vienu logu), jo, dzīvojot taupīgi un izturoties saudzīgi pret telpām un mēbelēm, viss izskatās pietiekami skaisti.

Čakla lasītāja. Pensionāre ik gadu parasti abonē vairākus preses izdevumus, lai ir, ko lasīt. "Labi, ka veselība turas, tad var dzīvot," atzīst Aina Sprudzāne.

Atpūta

Audzina mazmeitu

Mājas Rūpnicas ielā 4a divistabu dzīvokli sastopam bijušo Kupravas pagasta padomes priekšsēdētāju AIVARU GARO. Uz Kupravu no Bērzcili pagasta viņš pārcēlās 1976.gadā. 17 gadus strādāja drenu cauruļu rūpničā, tad par sargu, kurinātāju, kā arī darīja citus darbus, līdz 2001.gadā viņu ievēlēja par pagasta priekšsēdētāju. Šajā amatā aizvadīja astoņus gadus. Uz jautājumu, vai dzīvot mājās nav garlaicīgi, saņemam atbildi: "Labākas dzīves nav nekur citur, kā mājās. Paremontēju mašīnu, motociklu (vecumdienas gan labāk braukt ar mašīnu), pastrādāju dārzā. Audzinām kopā ar sievu gadu un septiņus mēnešus veco mazmeitu (redz, cik mums te rotaļlietu un citu mantu istabā!), jo meita atrada darbu Rīgā un pagaidām mazā dzīvo pie mums. Dēls ar ġimeni dzīvo Balvos." Dzīvokli iemūrēta apļā krāsns, lai ziemā, kad aukstums tuvojas mīnus 30 grādu robežai, iekurinātu un justos omuligi. Aivars nāk no kuplas un draudzīgas ģimenes, bieži satiekas ar savām trim māsām, apciemo tēvu Bērzcili. "Domājām, ka tētis dzīvos pie mums, plānojām vecāku māju pārdot. Tomēr tētis, pie mums mazliet padzīvojis, izlēma atgriezties savās mājās. Viņš pieradis dzīvot mājā, kur pašam savs pagalms, nevis dzīvoklī," stāsta A.Garais.

Aivars Garais. "Man patīk te dzīvot, izjust klusumu, kas raksturīgs šai četrā dzīvokļu mājai," atzīst bijušais pagasta priekšsēdētājs. Savukārt par to, lai dzīvoklī vecvecākiem nebūtu garlaicīgi, rūpējas dzīvespriečīgā un aktīvā mazmeita.

Remonti

Uzlika jaunu jumtu

Kupravas pagastā pēdējos gados notikuši vairāki remonti, piemēram, nosiltināta daudzdzīvokļu māja, uzlikts jumts katlu mājai, traktoram uzbrūvēta garāža, nokrāsota autobusu pietura, lai arī tā nepieder pašvaldībai, tomēr, kā atzīst pagasta pārvaldes vadītājs, to izmanto pagasta ļaudis, piemēram, ik rītu uz Balviem brauc aptuveni 17 skolēni. Daudzdzīvokļu māju pagalmos iekārtotas atpūtas vietas – ir soliņi, šūpoles. Pagasta pārvaldē plāno un diskutē, kādi darbi projektu ietvaros vai no pašu līdzekļiem jādara nākotnē, kā taupīgi izmantot esošos līdzekļus. Katlu mājas vienā apkures katlā tuvākajā nākotnē plāno izmantot nevis malku, bet citu kurināmo, piemēram, šķeldu. Tas jautu ieekonomēt līdzekļus, jo samazinātos kurinātāju skaits. Kurinātāju algām apkures sezonā tērē Ls 1300 mēnesī, bet, ja izmantos šķeldu, algos operatoru, kurš katlu uzraudzīs.

Katlu māja. Siltumu, kas plūst pa atjaunotajām siltumtrasēm, saņem ne tikai daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji, bet arī iestāžu darbinieki un apmeklētāji.

Jaundzimušie

Dzimšanas dienas svinēs kopā. 19.martā pulksten 18.27 piedzima meitenīte. Svars – 3,360kg, garums - 54cm. Pirmdzimtās māmiņa Jolanta Kalneja no Balvu novada Tilžas pagasta pastāstija, ka divus mēnešus līdz dzemdiņām nav zinājusi, kas piedzims – puika vai meitene. "Radi un paziņas sprieda, ka jābūt puikam, bet visiem par pārsteigumu piedzima meitiņa," viņa secina. Jolanta uzsver, ka visielākais atspāids viņai ir vīrs Mārtiņš: "Vira atbalsts man palīdz it visā!" Jaunie vecāki meitiņu nosauca par Danielu. Jautāti, kāds, viņuprāt, ir optimālais bērnu skaits ģimenē, Kalneju pāris nešaubās, ka jābūt diviem bērniem. "Lai viņiem jautrāk!" spriež Mārtiņš. Danielas piedzimšanu viņš vērtē kā vislabāko dāvanu dzimšanas dienā. Kā nu ne, ja pašā dzimšanas diena ir 21.martā. "Jubilejas svinēsim kopā!" nešaubās Mārtiņš. Pirmdzimto meitenīti vecāki raksturo kā čaklu gulētāju un ēdāju.

Otro dēļu nosauc par Oskaru. 30.martā pulksten 23.35 piedzima puika. Svars – 4,090kg, garums - 55cm. Puisēna mammai Lienei Birzniecei no Alūksnes novada šis ir otrs bērniņš – mājās mazo brālīti gaida Pēteris (2 gadi un seši mēneši). Jaundzimušā puisēna tētis Andis atzīst, ka viņu ģimenē ir cieņā latviski vārdi, tāpēc otru dēļu nosauca par Oskaru. Tāpat tētis secina, ka pavasarī tagad viņiem būs par vēl vieniem svētkiem bagātāks: "Kā nu ne, ja Liene dzimus 16.martā!" Līdz pašām dzemdiņām Birznieku pārim nebija zināms, kas piedzims. Liene pastāstija, ka pieļāva arī to, ka piedzims meitiņa, jo grūtniecības laikā kārojās ēst saldumus: "Arī vēdera forma, kā teica paziņas, liecina par gaidāmo meitiņu. Oskars apmānīja visus!"

Īpašas receptes nav. 20.martā pulksten 14.55 piedzima puika. Svars - 3,360kg, garums - 52cm. Svetlanai Ignatjevai no Alūksnes novada Alsviku pagasta šis ir sestais dēls. Jautāta, kā izdodas tikt pie puikām, jaunā māmiņa atsmēja, ka īpašas receptes nav. Jaundzimušajam vārdiņš vēl nav izdomāts, jo, kā paskaidroja māmiņa, šo pienākumu apņēmies pildīt tētis Jurijs. "Pie vārda tiksīm, tikai aizbraucot mājās," atzīst Svetlana. Topošajām māmiņām, dodoties uz dzemdiņu nodaļu, viņa iesaka neuztraukties, jo Balvu medīki ir saprototi un profesionāli sava darba darītāji. "Nebaidieties, viss būs labi!" viņa novēl. Nu jau sestā dēla māmiņa pagaidām atturas raksturot dēlu, jo, kā pati spriež, par raksturu varēs runāt tikai pēc laika.

Vēl dzimuši

20.martā pulksten 6.13 piedzima meitenīte. Svars - 3,770kg, garums - 53cm. Meitenītes mamma Svetlana Bežane dzīvo Gulbenes novada Tirzas pagastā.

23.martā pulksten 17.58 piedzima meitenīte. Svars - 3,200kg, garums - 52cm. Meitenītes mamma Gunita Maksimova dzīvo Viļakas novada Šķilbēnu pagastā.

23.martā pulksten 19.25 piedzima puika. Svars - 4,050kg, garums - 57cm. Puisēna mamma Mairita Alde dzīvo Alūksnes novada Veclaicenes pagastā.

23.martā pulksten 20.05 piedzima puika. Svars - 4,200kg, garums - 58cm. Puisēna mamma Ārija Hanzena dzīvo Balvu novada Vectilžas pagastā.

24.martā pulksten 20.33 piedzima puika. Svars - 4,640kg, garums - 59cm. Puisēna mamma Liene Dundeniece dzīvo Balvu novada Lazdulejas pagastā.

Martā

Reģistrēti jaundzimušie

BALVU NOVADA

Martins Vrubļevskis (26.februārī)
Evelīna Mollere (29.februārī)
Amanda Miščenko (2.martā)
Mairis Pabērzs (2.martā)
Sandra Dreimane (2.martā)
Martins Puks (5.martā)
Roberta Pušpure (9.martā)
Amanda Dimitrijeva (10.martā)
Emīls Kaktiņš (15.martā)
Andrejs Nikitins (16.martā)
Daniela Kalneja (19.martā)
Emīls Brenčs (23.martā)
Emīls Keišs (24.martā)

BALTINAVAS NOVADA

Dāvids Keišs (16.martā)

RUGĀJU NOVADA

Lazdukalna pagastā
Kārlis Žagars (30.martā)
Lauma Žagare (30.martā)

Rugāju pagastā

Alise Dārziņa (22.februārī)
Alīna Brezinska (9.martā)
Marija Štāle (12.martā)

VIĻAKAS NOVADA

Šķilbēnu pagastā
Žanete Logina (13.martā)

Reģistrētas laulības

BALVU NOVADA

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā
Juris Aleksandrovs un Valīja Ivanovska
Arvis Pužulis un Līga Miška

VIĻAKAS NOVADA

Viļakas novada Dzimtsarakstu nodaļā
Jānis Bukovskis un Jeļena Šelušenkova

Reģistrēti mirušie

BALTINAVAS NOVADA

Baltinavas pagastā
Boļeslavs Ločmelis (1932.g.)
Aleksejs Jefimovs (1934.g.)

RUGĀJU NOVADA

Rugāju pagastā
Jānis Pluksis (1923.g.)
Mairis Ieviņš (1988.g.)

VIĻAKAS NOVADA

Kupravas pagastā
Sergejs Larionovs (1967.g.)

Mednevas pagastā
Domicella Lepnāne (1912.g.)
Anatolijs Circens (1931.g.)
Valerjans Smuška (1943.g.)

Susāju pagastā

Jānis Sprukulis (1934.g.)
Anna Korlaša (1956.g.)

Šķilbēnu pagastā

Lucija Supe (1932.g.)

Viļakas pilsētā

Lidija Boļšakova (1921.g.)
Francišks Locāns-Dadžāns (1941.g.)
Ināra Babāne (1948.g.)
Sergejs Bistrovs (1954.g.)
Jānis Lupcāns (1962.g.)
Osvalds Kozlovsks (1967.g.)

Zīguru pagastā

Maija Plačīnda (1943.g.)

BALVU NOVADA

Bērzkalnes pagastā

Alla Sergejeva (1945.g.)

Kubulu pagastā

Vasilijs Kuzmins (1922.g.)
Anna Bendzule (1936.g.)
Andrejs Gabranovs (1937.g.)
Nikolajs Šūpilovs (1959.g.)
Juris Bužs (1966.g.)
Ira Graudiņa (1974.g.)

Lazdulejas pagastā

Olga Jermacāne (1924.g.)
Anna Gagaine (1930.g.)

Balvu pilsētā

Palmīra Bērziņa (1927.g.)
Rasma Vaivare (1928.g.)
Jevgenija Ošenieiece (1930.g.)
Zelma Rēdmāne (1935.g.)
Jāzeps Pastars (1936.g.)
Pēteris Kārkliņš (1945.g.)
Jānis Mincāns (1955.g.)
Jānis Bužs (1962.g.)

Tautastērps - dzīvesziņa un spēks

Sarunas tēma: **kā saglabāt latviešu tautastērpu un tā nēsāšanas tradīcijas?**

Sarunas dalībnieki:

IVETA SUPE, **Balvu Novada muzeja vadītāja**

LELDE LEJA, **Bērnu un jauniešu centra vadītāja**

AGRIS VEISMANIS, **Balvu aprīņķa deju kopu virsvadītājs**

IVETA GABRĀNE, **Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas pedagoģe**

Redzot Viļakas Valsts ģimnāzijā diskusiju konkursā "Radošā Latvija" skolēnu rindās jaunieti tautastērpa, radās pārdomas, kā mēs protam saglabāt vienu no Latvijas simboliem, kas latviešiem cauri gadīsimtiem palīdzējis saglabāt nacionālo identitāti un pašapziņu. Viena lieta ir rakstīt un runāt, kā mēs no paaudzes paaudzē pārmantojam tērpā aušanas, izšūšanas un rotu darināšanas tradīcijas, kā saglabājam latviskai pasaules izjūtai atbilstošu krāsu harmoniju, rakstu un ornamentu daudzveidību. Atklāts paliek jautājums - vai tautastērps izdzīvos mūsdienu materializētajā pasaulē?

Ko Jums nozīmē tautastērps?

IVETA G.: - Tautastērps – tas ir darba tikums, darba kvalitāte, dzīvesziņa, dzīmītas un ģimenes spēks, piederība tautai.

AGRIS V.: -Esmu laikam pirmais Latvijā, kurš pagājušā gadsimta 80. gadu sākumā sāka domāt, kā jauniešu deju kolektīvu "Jānis", kura vārds izskanēja ārpus toreizējā rajona robežām, apgērbt pareizos tautastērpos. Tagad vadu Alūksnes pilsētas tautas nama deju kopu "Jukums", kur katrs pāris ir savādākā tērpā. Mūsu darbs ir augstu novērtēts.

IVETA S.: -Pirmās atmiņas man ir vecmāmiņas tautastērps, ar ko viņa uzstājusies 1927.gada Dziesmu svētkos Balvos. To viņa darināja pati, un es to daudzreiz ar lepnumu esmu uzgērbusi, arī citiem devusi. Šis tērps bija izstādē muzejā. Kad sākās Dziesmu svētku kustība, tāda tagadējā izpratnē pareizā tautastērpa nemaz nebija, bet sākās tā meklējumi. Tautastērps nav statisks un sastindzis viena veida modelis, ko vienreiz arheologi atraduši. Darbojoties Abrenes tautastērpa atdzīšanas darbnīcās kopā ar Baltinavas, Briežuciema jauniešiem, meklējot muzejos un arhīvos seno tērpā elementus, esmu atradusi jaunas zināšanas par seno latviešu tautastērpu.

LELDE L.: -Skolas laikā dziedāju korī, un

mums atveda daudz tautisku brunču. Ģērbām tos, likām villaines un jutāmies kā tautastērpos. Divus gadus strādājot Sibīrijā, Augšbebris redzēju, ka katram latvietim ir sava tautastērps. Tā kā uz turieni bija izceļojuši latvieši no Kurzemes, tie bija Nicai raksturīgie krāšnie tēri. Tikai strādājot Vidzemē, gatavojoj latviešu tautasdziesmu sacensības bērniem "Lakstīgala" un veicot pētniecisko darbu, es pa īstam sapratu, ko nozīmē pareizs un īsts tautastērps. Uzzināju, ka ir garas un īsas zeķes, ir vai nav apakšsvārki, ir tāds vai citāds raksts. Taču katrai vietai un laikam ir citas tērpā nēsāšanas tendences.

Vai vēl dzīvi stereotipi, ka tautastērpu nēsā tikai vecākās paudzes cilvēki, īpaši sievietes?

IVETA G.: - Nē. Noteikti nē! Tie ir bērni, jaunieši un vidējā paaudze. Tie ir deju kolektīvi, folkloras kopas, kori.

AGRIS V.: -Nezinu, neesmu par to domājis. Varbūt jauniešus mulsina tas, ka tie, kuri nedeoju deju kolektīvos, nav bijuši saskare ar tautastērpu, nezina, kur tos uzvilkst?

IVETA S.: -Domāju, ka nav tāda stereotipa. Vismaz deju kolektīvu jauniešiem tā ir reāla saskare ar tautastērpu.

LELDE L.: -Var jau būt. Taču redzot ielās meitenes linu svārkos vai kleitās, var just, ka jauniešiem patīk šī mode, tikai tas nav tautastērps, tas ir tautisks apgērbis.

Deju kolektīvos, korus jaunieši vismaz uzgērbj tautastērpu, bet kur to lai velk citi jaunieši? Šodien Viļaka redzēju jaunieti, kura savu darbu prezentēja tautastērpa, - skaisti.

IVETA G.: - Tautastērps nav ikdienas vai svētku tērps. Tas saistīts ar dziesmu, deju, tautas tradīcijām. Piedalīties tautastērpa šādos pasākumos ir pašsaprotama lieta.

AGRIS V.: -Jā, turklāt arī dejotājiem tie ir kolektīvie, ne privātie tēri. Ar tautastērpu jebkurš var iet uz Dziesmu svētkiem, Ligo svētkiem, Jāņiem, arī citiem svinīgiem pasākumiem.

miem.

IVETA S.: -Protams, tērpu nevilksi, piedodiet, nesot atkritumu spaini. Tautastērps ir svētku tērps, kuros ieaustie raksti nes kodēto informāciju par latviešu saknēm, par to, ko mēs nezinām, varbūt vien nojaušam. Balvu novada Atzinības rakstā māksliniece Eva Vinogradova iestādājusi Balvu villaines rakstus, un arī tā informāciju var nodot nākamajām paaudzēm.

LELDE L.: -Vislielāko pietāti pret savas zemes tautastērpu izjutu, kad Guntis Ulmanis brauca uz Omsku un jautāja, ko lai aizved dāvanā. Divi jaunieši, puisis un meitene, bija meklējuši grāmatās, kopējuši un sūtījuši savas vēlmes par meitas galvas rotu un puiša kreklu. Mēs meklējām rotkali, darinājām autentisku galvas rotu, šuvām īstu kreklu, un tā bija skaistākā dāvana, ko jaunieši saņēma. Tad es sapratu, kā jaunie caur tērpu meklē savas saknes, grib saglabāt latviskumu, esot tālumā.

Kā jauniešiem iemācīt tautastērpa nēsāšanas tradīcijas?

IVETA G.: - Tautastērpa dziedot vai dejojot Dziesmu un deju svētkos.

AGRIS V.: -Droši vien arī es grēkoju, par maz stāstot par tautastērpu un tā nēsāšanas tradīcijām, jo par to būtu jārunā vairāk un plašākās auditorijās. Bieži redzu, ka tautastērps gan ir uzvilkts, bet nesakrīt detaļas, piemēram, meitai ir nepiemēroti auskari. Taču arī te ir izņēmumi, jo ir ziņas, ka savulaik nēsātī pat ļoti lieli auskari, par ko liecina seni zīmējumi. Un vēl - tautastērpu vajadzētu saudzēt, jo to jaunieši nereti nomet, kur pagadās, aizmirst, nosmērē. Pietrūkst cieņas.

IVETA S.: -Ceru, ka to māca skolu programmās. Kad notika akcija "Satiec savu meistarū", muzejā bija daudz jauniešu un viņi iepazīnā tautastērpus. Jaunietēm, kuras pirmo reizi mūžā uzgērba balto Abrenes tērpu, acīs redzējām pārsteigumu un patiesu prieku. Jaunieši var uzrunāt savas vecmāmiņas un varbūt kaut ko vēl var atrast viņu pūra lādēs. Atceros, kā Baltinavas jaunietes smējās, ka paliks vecmeitās, jo villaines izgatavošana prasa ļoti ilgu laiku, bet meita bez pūra pie vīra nevar iziet.

LELDE L.: -Jaunietim praktiski ir jāpiedalās pasākumā, kas viņu uzrunā. Un īstās sajūtas atnāks istājā laikā.

Kā latviešu tautastērpu parādīt pasaulei?

IVETA G.: -Dziesmu un Deju svētkos, sakārtojot tūrisma lietas Latvijā, papildinot muzeju tautastērpu ekspozīcijas. Priecājos, ka Balvu Novada muzejs var lepoties ar savu tautastērpu kolekciju!

AGRIS V.: -Tie noteikti ir folkloras festivāli ārpus Latvijas. Kori, manuprāt, mazāk izmanto tautastērpus uzstāšanās reizēs, bet deju kolektīvi saviem tēriem, to nēsāšanas kultūrai pievērš lielāku uzmanību. Deju kopas "Jukums" tautastērpi ir ar individuālu pīeeju, katrā ir kaut kas interesants, un to radīšanā ir likts liels darbs. Varbūt tāpēc esam pamānīti ne tikai Latvijā?

IVETA S.: -Jābrauc uz citu valstu folkloras svētkiem, jārāda sevi. Varbūt sākotnēji par kādu meistardarbīcu uzzina šaurāks cilvēku loks, bet ar laiku tas noteikti izvēršas plāsumā un iziet pasaulē. Jāsadarbojas ar latviešiem citās valstīs, jo viņi sargā savas latviskās vērtības.

LELDE L.: -Tās var būt arī 3x3 nometnes. Esmu Krievijā bijusi Vistautiešu svētkos, kur šķita, ka mūsu baltie tēri uz citu krāsaino fona it kā pazūd, bet tas ir mums raksturīgais, mūsu tērps.

Ja kāds vēlas sev iegādāties tautastērpu, kur to nemt?

IVETA G.: -Mēs Baltinavā varam tos izgatavot, pieredze jau ir.

AGRIS V.: -Ir cilvēki, kuri tērus darināt mācās paši, bet tas prasa daudz laika un ir darbietilpīgi. Ir saloni, kur tos gatavo pēc pasūtījuma, bet tas ir dārgs prieks. Piemēram, vīriešu mētelis maksā ap 150 latu, vēl bikses, kreklis, apavi... tas maksās no 300 līdz pat 500 latiem. Sievu tēri - vēl dārgāk. Cik zinu, īsti personīgie tautastērpi ir tikai prominentām personām. Citi vajadzības gadījumā tos īrē no deju kolektīviem, koriem.

IVETA S.: -Mums jau pašiem ir tādi meistari, kuri tērus darināt mācās paši, bet tas prasa daudz laika un ir darbietilpīgi. Ir saloni, kur tos gatavo pēc pasūtījuma, bet tas ir dārgs prieks. Piemēram, vīriešu mētelis maksā ap 150 latu, vēl bikses, kreklis, apavi... tas maksās no 300 līdz pat 500 latiem. Sievu tēri - vēl dārgāk. Cik zinu, īsti personīgie tautastērpi ir tikai prominentām personām. Citi vajadzības gadījumā tos īrē no deju kolektīviem, koriem.

LELDE L.: -Man draudzene par 300 latiem nopirka tēru, kurā bija brunči, blūze un priekšsaitiņš. Man patīk, ka mēs ejam īstā, autentiskā tautastērpa meklējumu ceļu.

Vai Tu uzvelc tautastērpu un kad, un kur?

LELDE L.: -Svinot vasaras saulgriežus kopā ar vēl aptuveni simts cilvēkiem, kur visi drīkst ierasties tikai tautastērpos. Gaidām saullēktu, tad noģērbjam tērus un veļamies no kalna lejā. Pēc tam, ietinoties villainē un brunčos, var sajust tautastērpa siltumu.

AGRIS V.: -Viennozīmīgi - tautastērpu uzgērbju Dziesmu svētkos, arī Ligo svētku svinīgajos pasākumos. Nedomāju, ka tērps jāvelk saviesīgos pasākumos, kuros ēd un dzer. Tērps svētkiem piedod īpašas sajūtas un emocijas.

IVETA S.: -Esmu vecmāmiņas tautastērpu vilkusi Jānos un citos atbilstošos svētku pasākumos.

IVETA G.: - Esmu daudzus gadus dejojusi deju kolektīvā. Mans Abrenes tautastērps ir tapšanas procesā. Ir brunči, josta, top kreklis. To vilķu Dziesmu svētkos. Paugusies mana meita – būs viņai!

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

- » Tulpes katram dārzam, jebkurai gaumei. Izveidot jaunu tulpu šķirni nav grūti, un selekcionāri nesnauž - reģistrētu šķirņu skaits tuvojas 10 000. Latvijas veikalos un selekcionāru katalogos atrodams simtiem šķirņu. Kuras ir populāras tagad?
- » Zemenes un Ķīna. Zemenes padara dzīvi saldāku! - ar šādu saukli februārī notika 7. starptautiskais zemeju simpozijs Pekinā, Ķīnā.
- » Dārza lidojošie šķivīši jeb patisoni. Latvijā populārāki ir baltie patisoni, taču ir arī šķirnes ar zaļu, dzeltenu nokrāsu vai divkrāsu augļiem. Patisonu augļiem ir liela uzturētība.
- » Pret slimībām un kaitēkļiem augļu dārza pavasāri. Pavasāri rūpīgi jāapskata katrs kukainis ābelē, bumbierē, plūmē, ūdens vai ogulājos. Kam aprīlī pievēršama uzmanība, lai tie nenodarītu postu?
- » Mierpilnā dzīve Adamovas krastā. Senais Latgales lauku kolorīts skaistā, mūsdienīgā sētā, ko lolojuši Valentīna un Aleksandrs Pujāti.
- » Mākslinieces lauku pasaule. Gleznatājas Ilzes Avotiņas dārzs - lauku pasaule Liezērē.
- » Koki ar izteiksmīgiem vainagiem. Ko nozīmē kolonīveida, ūdens piramīdāls, apāļi vai nokarens vainags.
- » Kartupeļi gatavojas doties uz dārzu. Kāpēc un kā aprīlī sāk diezēt stādišanai paredzētos kartupeļus.
- » Dārza orhidejas - ofrīdas. Jā, arī dārza aug orhideju līdzinieces - ofrīdu ziedi nav lieli, bet skaisti gan.
- » Kā uzpotēt ābelīti.
- » Krūmogulāju stādišana un veidošana.
- » Jauna ērkšķogu šķirne bez ērkšķiem.
- » Sipolu veselīga stādišana.
- » Vērtigi padomi maijvaboļu ierobežošanā.

Dārza Pasauļes pielikums

- » Zāliena veidi. Pirms ierīko zālienu, jāsaprot, kādam nolūkam tas kalpos jūsu dārza - skaistumam, aktīvai atpūtai, profesionālam sportam vai arī būs zajš laukums, kas mazāk jākopj.
- » Četri vaļi - augšanai nepieciešamie faktori. Zāliena augšanai nepieciešami četri galvenie faktori: gaisma, ūdens, barības vielas un gaiss.
- » Augsne. Augsnes ir Joti dažādas - par to var pārliecīnāties, paskatoties uz savu apbūves gabalu vai ierokot lāpstu esošajā dārzā.
- » Augsnes sagatavošana sējai.
- » Kā sarūpēt piemērotas sēklas.
- » Sēšana un ierīkošana.
- » Zaļš paklājs dienas laikā. Paklājzāliens nodrošina gatavu zālienu joti īsa laikā.
- » Zāliens nogāzē.
- » Puķu pļava.
- » Mainās gadalaiki - mainās kopšana.
- » Bez mēslošanas neiztikt.
- » Problēmsituācijas zālienā. Mūžīgā problēma - kurmji. Sūna zālienā. Suņu nedarbi. Kaitēkļi un slimības.

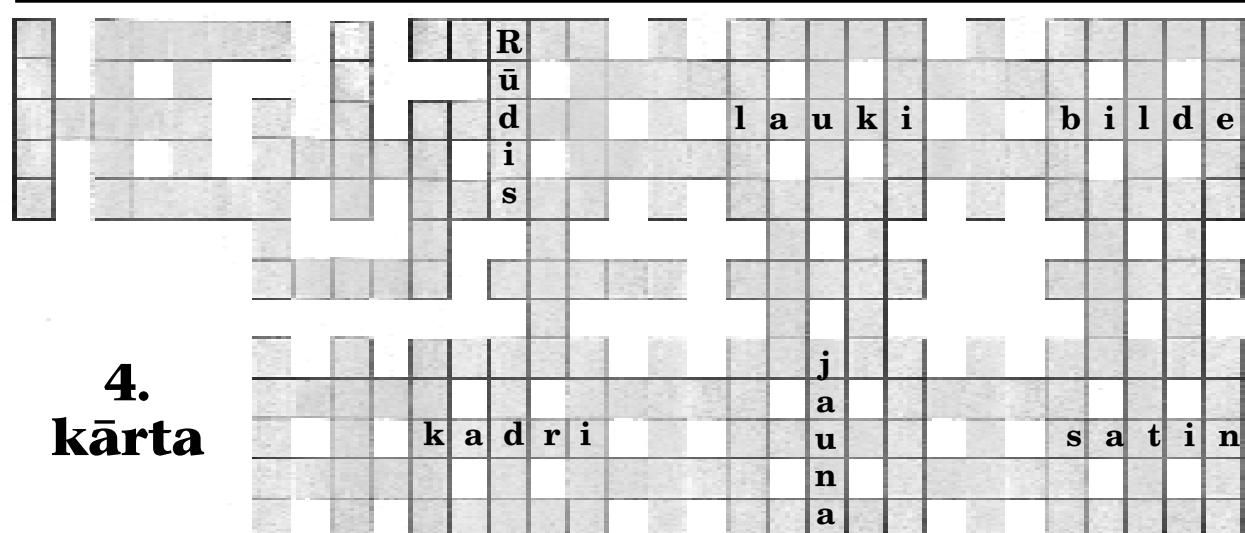
Ilustrētā Junioriem

- » Lieldienu salas gigantiskās akmens statujas - kādus noslēpumus tās glabā?
- » Kā putni prot lidot? Pavasara aizraušanās: putnu vērošana.
- » 4225 pīrsingi, 8 metrus gari nagi un citas Ginesa rekordu cienīgas ļaužu dīvainības.
- » Degunā mitinās tūkstošiem smaržas policistu jeb kā darbojas deguns.
- » Kā Krišjānis Valdemārs jūras skolu dibināja.
- » Leļļu teātris no otras puses - kā aktieri cilā gludekli, lai trenētu roku muskuļus.
- » Kā var ielikt pudelē kuģi?
- » Kurš izdomāja, ka zivis var turēt mājās?
- » Kā rodas vēja ligzdas - zaru saaugumi kokos?
- » Krāsainākais festivāls pasaule - indieši svaidās krāsām.
- » Kā zinātnieki radīja ideālus kokus Latvijas mežiem?
- » Kādas ir eiropiešu ēšanas tradīcijas?
- » "Web" kameras izgudroja slinki datorīki.

Magiskie vārdi

Uzdevums: visus magiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Trīs uzvarētājus gaida pārsteiguma balva - žurnālu komplekts.

4.
kārtā

Alens - alnis - Artim - asaka - asina - asins - ausis - ausma - balss - banka - bargs - dejas - dēkas - dēlis - divus - Elita - iesmu - jauka - kaiti - kalps - kamēr - kapos - karte - kauss - klubis - kodes - krāmi - Kurna - labāk - lapas - liela - liepā - limēt - māsas - naiva - parks - pelni - piles - plata - rauda - samts - satur - sausa - sejas - sekla - sekta - sesks - sista - skaļa - skola - slavā - spēle - stabs - stāvs - steri - stils - taiga - taure - tauta - tālāk - tievi - Uldis - usnes - viena

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.maijam.

Magisko vārdu mīklu atrisināja: D.Misiņa, M.Pretice, Z.Pulča, Z.Bērziņa, C.Zelča, A.Naļivaiko, D.Kivkucāns, A.Zaharāns, A.Logins, S.Sirmā, E.Fjodorova, L.Kivkucāne, J.Pošeika, St.Lazdiņš (Balvi), V.Ločmele, V.Kupčs (Lazdukalns), V.Ločmele (Baltinavas novads), L.Markova (Cērpene), A.Slišāns, A.Mičule (Tilža), R.Rēvalds (Viļaka), B.Sopule (Viļsna), V.Bukšs (Šķilbēnu pagasts), J.Voicišs (Sudarbe), E.Pērkone (Rugāju novads), I.Homko (Medņeva), R.Bistrova (Liepna).

3.kārtā veiksme uzsmaidīja: VITĀLIJAM KUPČAM (Lazdukalna pagasts), LUCIJAI LOČMELEI (Baltinavas novads) un RITVARAM RĒVALDAM (Viļaka). Pēc balvas griezties redakcijā (līdzi nēmēt personu apliecinōšu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Aprīla tēma: "Saulītes iedvesmots". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Ari mazi putniņi gaida pavasari. Iesūtīja Zane Jermacāne.

Drīz viss būs zaļš! Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Jāatpūšas! Iesūtīja Judite Tuleiko no Kubuliem.

Aktuāli

Kūlas dedzinātāju "tops"

Sausās zāles dedzināšanas ugunsgrēku skaits Latvijā pietuvojies tūkstotim. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģionālās brigādes Balvu daļas teritorijā reģistrēti 16 izsaukumi uz kūlas ugunsgrēku dzēšanu. Pirmais izsaukums šogad reģistrēts 10 dienas agrāk nekā pērn - 8.aprili. Ar sausās zāles izdedzinātājam platībām kūlas dezinātāju "topā" iekļuvušas arī mūspuses apdzīvotās vietas.

Šogad pirmo kūlas ugunsgrēku reģistrēja Rugāju novada Tikaiņos 8.aprili no rīta, - informē VUGD Latgales reģionālās brigādes Balvu daļas inspektoršs Aleksejs Kovšovs. Pērnā zāle Tikaiņos dega aptuveni pusotra hektāra platībā. Vēl divi kūlas ugunsgrēki reģistrēti 9.aprili, kad sausā zāle dega krietni lielākā - 10 ha - platībā Rugāju novada, Lazdukalna pagasta Fabrikos un Balvu novada, Bērzkalnes pagasta Vējavā. 10.aprili sausā zāle arī aptuveni 5 ha platībā dega Susāju pagastā, bet 11.aprili ugunsdzēsējus aicināja dzēst degošo kūlu Balvu novada, Kubulu pagasta Esmeraldovā - vietās, kas zināmas no iepriekšējiem gadiem!

Jāteic, ka mūspuses kūlas dedzinātāji ierindojušies Latvijas kūlas dedzinātāju "topā". Rugāju novada Lazdukalna pagasts ar 10 ha nodedzinātas sausās zāles iekļuvīs Lieldieni brīvdieni lielāko ugunsgrēku "topā" aiz Sakstagala, Bēnes pagasta un citām apdzīvotām vietām. Bet Viļakas novada Susāju pagasts minēts Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 10. - 11.aprīļa kūlas dedzinātāju "topā" starp Katvaru, Salas, Rundēnu, Baldones pagastiem un citām apdzīvotām vietām.

Susāju pagasta pārvaldniece VALDA BRICE par šādu rezultātu nav pārsteigta. Viņa teic, ka nebūtu izbrīnīta, ja izdegusi platība būtu desmitreiz lielāka. V.Brice saka: "Cilvēki neredz jēgu saimniekošanai laukos. Ja netur lopus un nesēj labību vai nespēj to darīt, tad Eiropas platību maksājumi gan nosedz zāles applaušanas maksu, bet daudzi uzskata, ka tādēļ nav vērts pūlēties un maksājumi nepiesakās vispār. Sevišķi tas sakāms par vecāka gadagājuma cilvēkiem. Lai gan, ja kūlu nodedzina, zāle ataug vēl raženāka. Kūlas dedzināšanai nav efekta!"

Savukārt Rugāju novada lauku attīstības speciāliste VELTA LEONE par šādu rezultātu ir pārsteigta. Viņa teic, ka Fabriku masīvā kūlai gan nevajadzētu būt, jo tur atrodas zemnieku lauki, par kuriem viņi saņem Eiropas platību maksājumus. Pērn komisija tos pārbaudīja, gan ierodoties uz vietas, gan no satelīta. Līdz rudenim zāle, protams, ataug, lai arī nelielā. Pietiek iemest tikai sērkociņu ceļmalas zālē, bet zemnieki paši to gan nav darījuši.

Pēc Lieldienām un aizvadītajās brīvdienās kūlas dedzināšana

Foto : A.Kirsanovs

Dedzina visur. Iedzīvotāji sauso zāli dedzina visur, kur vien zāle rudenī ir kaut cik paaugusies - gar ceļmalām, tīrumos, pļavās.

turpinājās ar jaunu sparu. Lielākais no kūlas ugunsgrēkiem reģistrēti 15.aprīļi Balvu novada, Bērzkalnes pagasta Silakrogā, kur sausā zāle dega ap 20 ha platībā, un kūlas degšanas rezultātā nodega saimniecības ēka. Vēl lielākie kūlas ugunsgrēki reģistrēti Balvu novada, Briežuciema pagasta Augstasīlā, kur sausā zāle dega aptuveni 8 ha platībā; Rugāju novada, Lazdukalna pagasta Osā, kur ugunsgrēks bija izplatījies 5 ha platībā; Rugāju novada Anengofā un Kozupē - 4 ha platībā. Sausā zāle dega arī Balvu novada Viķsnas pagastā; Viļakas novada, Vecumu pagasta Slīpačos; Susāju pagasta Meirovā, Balvos un Kubulos. Ar katru gadu kūlas ugunsgrēku skaits turpina pieaugt,- apgalvo ugunsdzēsēji.

VUGD atgādina, ka kūlas dedzināšana ir aizliegta. Tā apdraud cilvēku īpašumus, veselību un dzīvību. Kūlas dedzināšana nodara būtisku kaitējumu dabai un tās bioloģiskajai daudzveidībai, iznīcina vērtīgus augus, kukaiņus un sīkdzīvniekus, putnu ligzdas. Līdzīgi kā iepriekšējos gados, VUGD informēs Lauku atbalsta dienestu par kūlas dedzināšanas vietām. Un šo zemju īpašniekiem par lauku nesakopšanu samazinās Eiropas Savienības platību maksājumus.

Par kūlas ugunsgrēkiem var arī sodīt.

Policija divos gadījumos noskaidrojusi vainīgas personas, kurām sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols pēc LAPPK 179.panta, kur likumdevējs ir paredzējis bargu sodu "fiziskām personām no 200 līdz 500 latiem vai piemēro administratīvo arestu uz laiku līdz 15 diennaktīm".

Senvietu izlaupītāji dodas sirojumos

Iestājoties pavasarim, savas aktivitātes atsākuši mantrači - arheoloģisko vietu postītāji un izlaupītāji. Bruņojušies ar savu centrālo un galveno darbarīku - metāla detektoru un otru, ne mazāk svarīgu - lāpstu, viņi dodas kārtējos sirojumos, atstājot aiz sevis sapostitas arheoloģiskās vietas, kara laika apbedījumus un citas vēsturiski nozīmīgas liecības.

Latvijas zeme ir bagāta ar arheoloģiskajām liecībām, kas stāsta par senāko vēsturi - to, par kuru nevar izlasīt dokumentos un par kuru nav rakstīto ziņu. Līdzīnējē zinātniekie pētījumi pierādījuši, ka apdzīvotība Latvijā sākusies jau pirms apmēram 11 tūkstošiem gadu. Samērā pilnīgam vēsturisko procesu attīstības skaidrojumam rakstīto vēstures avotu pietiek tikai apmēram par pēdējiem 200 - 250 gadiem. Par senākās vēstures notikumiem rakstītu dokumentu gluži vienkārši nav vai arī tie, kas pieejami, sniedz tikai nelielu ieskatu pagātnē. Senāko laika posmu vēsturi ļauj skaidrot arheoloģiskais materiāls, kas ir kā stāsts, ko jāmāk lasīt. Arheoloģiskās liecības nav tikai senu rotaslietu, ieroču vai citu priekšmetu atradumi. Tie ir zemes slāņi, kas glabā gadsimtu gaitā uzkrājušas, speciālistiem atpazīstamas liecības. Vienreiz ierokot, zemes struktūra tās sākotnējā veidā vairs nav atjaunojama.

Paredz arheoloģiskā mantojuma aizsardzību

Diemžel pēdējos gados Latvijas arheoloģiskās liecības posta, neraugoties uz spēkā esošo likumdošanu. Likums "Par kultū-

ras pieminekļu aizsardzību" un ar to saistītie Ministru kabineta noteikumi paredz arheoloģiskā mantojuma aizsardzību arī gadījumos, kad tiek atklātas vēl līdz šim nezināmas arheoloģiskās liecības, par kurām, saskaņā ar minētā likuma 17.pantu, 10 dienu laikā atradējam jāziņo Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai. Diemžēl mantrači likuma normas ignorē, līdz ar to klūstot par likumpārkāpjiem un nereti iesaistot likumpārkāpēja statusā arī apkārtējos. Mantraču darbība pēdējā laikā kļuvusi īpaši bezkaunīga - daudzajās interneta vietnēs publicē atradumus, kas izrakti no zemes, fotogrāfijas, savstarpejās konsultācijas. Tomēr visam pamatā ir viens - aprēķins, jo šīs lietas tirgo, rīkojot savstarpejās izsoles vai publicējot sludinājumus interneta starptautiskajā izsoļu vietnē e-bay. Bet faktiski zog un pārdod daļu no Latvijas senākās vēstures, jo atrastās lietas nonāk Latvijas un ārzemju privātkolekcionāru rokās. Rok visu pēc kārtas - arheoloģiskos pieminekļus, to tuvāko apkārtni, vietas, par kurām ir liecības kā iespējamu arheoloģisku vietu, 18.- 19.gadsimta muižnieku un baronu kapsētas, gluži neitrālās teritorijas un tamlīdzīgi.

Svešā zemē raknāties nedrīkst

Latvijas Civillikums nosaka, ka aplēptu mantu svešā zemē meklēt nedrīkst. Vai tiesām visās vietās, kur rok, tas notiek ar zemes īpašnieku un apsaimniekotāju akceptu? Ja tā, tad kāpēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai (VKPAI) neviens nesniedz zījas par atradumiem? Kur paliek atrastās liecības un cik lielā mērā tās vienkārši iznīdē? Tad

Informē policija

Aiztur nozieguma brīdī

10.aprīli ap plkst. 23.30 Viļakā nozieguma izdarīšanas brīdī policijas darbinieki notikuma vietā aizturēja 1981.gadā dzimušu vīrieti un 1975.gadā dzimušu sievieti, kuri, izsitol logu, bija iekļuvuši kādā bārā un mēģināja nozagt 8 pudeles augstvērtīga alkohola un cigaretēs. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Nozog akumulatoru

12.aprīli Balvu novada Tilžā konstatēta zādzība - no mehānisko darbību teritorijas nozagts traktora akumulators. Materiālais zaudējums ap 70 latiem. Uzsākts kriminālprocess.

Uzkritot kokam, gūst nāvējošu traumu

13.aprīli Viļakas novada Šķilbēnu pagastā mežā, veicot zāgēšanas darbus, uzkritot kokam, nāvējošu traumu guva 1959.gadā dzimis vīrietis, kāda uzņēmuma darbinieks. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Nozog degvīna pudeli

15.aprīli Balvos kādā veikalā 1990.gadā dzimis virietis, atrazdamies alkohola reibumā, nozaga degvīna pudeli. Uzsākts kriminālprocess.

Nepilngadīgie lieto alkoholu

13.aprīli notika policijas reids ar mērķi pārbaudīt, vai pēc plkst. 23.00 atpūtas pasākumu vietā neatrodas nepilngadīgie alkoholisko dzērienu iespaidā. Policija pārbaudīja izklaides iestādes, bārus un kafejnīcas Balvos. Pārkāpumus nekonstatēja. Toties vienā bārā pēc plkst. 00.30 trīs 16 -17 gadus veci jaunieši atradās alkoholisko dzērienu iespaidā (visiem alkohola daudzums izelpā pārsniedza 1,3 promiles). Sastādīti administratīvo pārkāpumu protokoli, kas nosūtīti izskatīšanai Rugāju novada Administratīvo lietu komisijai. Jau iepriekš policija bija saņēmusi signālus par to, ka šajā atpūtas vietā jauniešiem neliedz lietot alkoholu.

Izbrauc uz skandāliem

Policija saņēma 5 izsaukumus par dažāda rakstura skandāliem. Divos gadījumos konflikts atrisināja uz vietas, divas personas ievietotas slimnīcā ar miesas bojājumiem, viens jaunietis nosūtīts pie tiesu medicīnas eksperta miesas bojāju mu smaguma pakāpes noteikšanai. Pēc slēdzienu saņemšanas policija izlemts jautājumu par vainīgās personas saukšanu pie likumā paredzētās atbildības.

Desmit protokoli dzērājiem

Brīvdienās, 14.-15.aprīlī, 10 personām policija sastādīja administratīvo pārkāpumu protokolus par atrašanos sabiedriskā vietā tādā alkohola reibuma pakāpē, kas aizskar cilvēku ciepu.

Par transporta līdzekļu vadišanu reibumā netika aizturēta nevienna persona. Iesākoties aktīvajai pavasara – vasaras sezonai, policija strādā pastiprinātā režīmā.

(Zījas sagatavotas pēc Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes sniegtās informācijas.)

kur īsti paliek ētika un interese par savas zemes vēsturi un cieņa pret pagātni? Arheoloģiskās liecības pamatā ir jāsargā zeme, kur tās glabājas jau simtiem gadu. 21.gs. nav jābūt tam, kurā dažu gadu laikā iznīcina vēstures liecības. Mūsu pēctečiem nav jābūt tiem, kam arheoloģiju būs jābrauc mācīties ārpus Latvijas, kur tā būs saglabāta. Mēs neesam ne pirmie, ne pēdējie šīs zemes iedzīvotāji un mums katram būtu jāizvērtē, ko mēs aiz sevis atstājam. Aiz segvārdiem internetā piesegušies mihaliči, e-vitas, gollumi Kurzemē, hani, monarhisti Vidzemē, Vallentini, wiesturi Latgalē, kamazi, alexandroidi Zemgalē un vēl daudzi citi pa daļai vien nozog un izpārdod mūsu vēsturi, tāpēc VKPAI aicina novadu iedzīvotājus un sabiedriskās organizācijas pievērst uzmanību šīm darbībām un vienaldzīgi nenoskatīties, kā posta un raknā. Jums ir tiesības aizrādīt, pārbaudīt un sargāt to, kas pieder mums un piederēs tiem, kuri šeit dzīvos pēc tam.

VKPAI lūdz, ja gadījumā Jūs redzat, ka Jūsu īpašumā vai kādā citā vietā aizdomīgas personas darbojas ar metāla detektoriem un tajā pašā laikā raknā nelielas bedrītes un kaut ko meklē, ziņojiet par to mums – VKPAI Latgales reģionālajai nodaļai (26392723), e-pasts: latgale@mantojums.lv, vai zvaniet Valsts policijai. Ja arī Jums ir zināmas vai nesen esat konstatējuši vietas, kur darbojas mantrači, lūdzu, ziņojiet VKPAI Latgales reģionālajai nodaļai. Centīsimies kopīgi saglabāt Latvijas vēstures liecības, par kurām nav informācijas rakstītajos avotos, - aicina Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Arheoloģijas un vēstures daļa.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Baltinavas novadā

Baltinavā atklāts Amatnieku centrs

Baltinavā ar jautrām atrakcijām un spēlēm Lieldienās atklāja Amatnieku centru, kas turpmāk būs vieta, kur varēs aplūkot un iegādāties vietējo amatnieku darbus, kā arī vērot amatniekus darba procesā.

Biedrības "Sukrums" valdes priekšsēdētājs Aigars Keišs neslēpj, ka Amatnieku centrs ir tapšanas procesā. Telpās biedrība ir veikusi remontu, te jau izkārtoti vietējo amatnieku darbi, bet no ārpuses ēka ir nolietojusies un nepievilcīga. Biedrība cer, ka lēmējinstīcijas atbalstīs viņu iesniegto projektu un varēs sakārtot arī ēkas ārusi. Pagaidām atklāts paliek jautājums par centra darba laiku. Centrā jau tagad iespējams aistrasties kādam amatniekiem un nodarboties ar savu izstrādājumu darināšanu. Vienu amatnieku var nomainīt cits. "Mēs vēl pētīsim, kad apmeklētāju skaits centrā būs lielāks, tad arī gādāsim, lai tas būtu apmeklētājiem atvērts," saka A.Keišs.

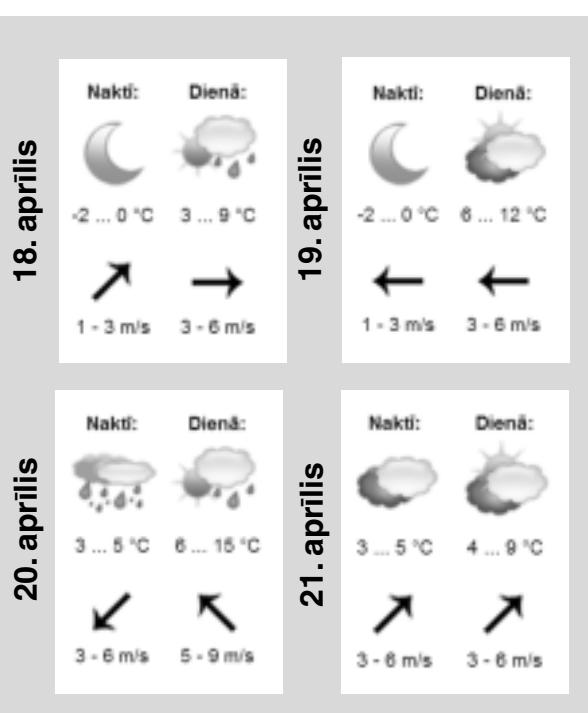

Amatnieku centra emblēma. Baltinavā atklātais Amatnieku centrs atrodas bijušās mežniecības ēkā. Pie ēkas sienas ir piestiprināta Amatnieku centra emblēma, kas ir biedrības "Sukrums" logo zīme.

Vairāk interesē ūdenssaimniecība

13.aprīlī notikušajā novada iedzīvotāju sanāksmē baltinavieši guva ieskatu novada pašvaldības triju gadu darbā, ar ko iepazīstināja novada domes priekšsēdētāja Lida Siliņa. Tāpat iedzīvotāji iepazīnās ar projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Baltinavas novada Baltinavas ciemā" 1.kārtas realizācijas gaitu un informāciju par projekta II kārtas realizācijā veicamajiem darbiem, kā arī noklausījās ziņojumu par Baltinavas novada attīstības programmas 2011.-2018.gadam 1.redakcijas sagatavošanas gaitu un ziņojumu par Baltinavas novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam 1.redakcijas sagatavošanas gaitu. Kā pastāstīja pašvaldības speciāliste Sarmīte Tabore, iedzīvotājus vairāk interesēja ūdenssaimniecības darbi. Piemēram, Livānu māju iedzīvotāji vēlējās uzzināt, kad viņu dzīvojamās mājas pieslēgs kanalizācijas sistēmai. Šos darbus varētu realizēt, kad apstiprinās projekta II kārtu, tas ir, nākamgad. Iedzīvotāji pašvaldības pārstāvjiem uzdeva arī jautājumus par pašvaldības ceļu uzturēšanu un remontdarbiem. Šogad šiem darbiem katastrofāli trūkst lidzekļu.

I.Zinkovska

SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" Balvu un Gulbenes ambulatorās daļas speciālistu darba laiki
Visi speciālisti pacientus pieņem pēc iepriekšēja pieraksta

Vārds, uzvārds	Specialitāte	Pieņemšanas laiks								
		Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena	Ceturtdiena	Piektdiena				
Andrejs Baranovskis (Balvos)	Kirurgs Pieraksta tālr. 64507001	-	11-13	-	-	11-13				
Vladimirs Sorokins (Balvos)	Kirurgs – onkologs Pieraksta tālr. 64507001	10-12	-	-	11-13	10-13				
Aīna Bulīņa (Balvos)	Kirurgs Pieraksta tālr. 64507001	12-15	-	10-13	-	-				
Rudīte Ikere (Balvos)	Ginekologs Pieraksta tālr. 64507001	10-13	10-13	10-13	11-13	-				
Sergejs Gurjanovs (Balvos)	Ginekologs Pieraksta tālr. 64507001	-	-	-	-	13.30-17				
Tatjana Šaicāne (Balvos)	Oftalmologs Pieraksta tālr. 64507001	9-13	10-16	-	9-13	-				
Rūta Aborinska (Balvos)	Oftalmologs Pieraksta tālr. 64507001	-	-	9-13	14-16	9-13				
Ruta Pastare (Balvos)	Fiziopulmonologs Pieraksta tālr. 64507001	9-14	9-14	9-14	9-14	9-14				
Sarmīte Pužule (Balvos)	Alergologs Pieraksta tālr. 64507001	11-14	11-14	11-14	11-14	11-14				
Sarmīte Pužule (Balvos)	Spirogrāfija Pieraksta tālr. 64507001	11-14	11-14	11-14	11-14	11-14				
Sarmīte Pužule (Balvos)	Kardiologs Pieraksta tālr. 64507001	-	-	-	14-15	-				
Natālija Zondaka (Balvos)	Endokrinologs Pieraksta tālr. 64507001	11-14	11-14	-	11-14	11-14				
Edīte Gorkina (Balvos)	Arodslimību ārst Pieraksta tālr. 64507001	11-14	-	-	-	-				
Tikai maksas pakalpojums										
Pjotrs Ivočkins (Balvos)	Patalogs Pieraksta tālr. 64507001	-	10-16	-	10-16	-				
Tatjana Mieriņa (Balvos)	Masiere Pieraksta tālr. 64507001	Maksas pakalpojums, izņemot bērnus līdz 18 gadiem								
Irēna Galuškina (Balvos)	Diabēta pēdu aprūpes kab. Pieraksta tālr. 64507001	Maksas pakalpojums, izņemot cukura diabēta pacientus								
Svetlana Semjonova (Balvos)	Veloergometrija (stac.) Pieraksta tālr. 64507132	-	Pieraksta tālr. 645071001							
EKG kabinets (stac.) (Balvos)	Pieraksta tālr. 64507132	8-15	8-15	8-15	8-15	8-15				
Andris Bačuks (Balvos)	Ārstnieciskā fizkultūra (stac.) Pieraksta tālr. 64507001	13-16	-	13-16	9-13	13-16				
Rtg staru diagnostikas nodaļa (stac.) (Balvos)	Pieraksta tālr. 64507132	8-19	8-19	8-19	8-19	8-19				
Mamogrāfija (stac.) (Balvos)	Pieraksta tālr. 64507132	8-17	8-17	8-17	8-17	8-17				
Fizikālās terāpijas kabinets (stac.) (Balvos)	Pieraksta tālr. 64507001	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16				
Aija Ignatova (Balvos)	Ultrasonogrāfija (stac.) Pieraksta tālr. 64507132	Maksas pakalpojums, izņemot bērnus līdz 18 gadu vecumam								
Vitālijs Ignatovs (Balvos)	Algologs (stac.) Pieraksta tālr. 64507001	Katrā dienu no 10 līdz 16 pēc pieraksta tālr. 64507132								
Andris Tjunitis (Balvos)	Endoskopists (stac.) Pieraksta tālr. 64507001	Pieraksts tālr. 64507001								
N.Zondaka (Gulbene)	Endokrinologs Pieraksta tālr. 64472809	Pēc pieraksta 2 reizes mēnesī								
J.Landsmane (Gulbene)	Ftiopneimonologs Pieraksta tālr. 64472809	12-16	9-13	9-14	9-14	-				
A.Zariņa (Gulbene)	Psihiatrs Pieraksta tālr. 64471064	9.00-18.00 8.00-16.00								
J.Ozoliņš (Gulbene)	Narkologs Pieraksta tālr. 64471064	Pēc pieraksta 2 reizes mēnesī								
E.Balode (Gulbene)	Infektologs Pieraksta tālr. 64472809	11-13								
I.Maksimova-Agafonova (Gulbene)	Dermatovenerologs Pieraksta tālr. 64472809	14-16 (2x mēnesī)								
S.Smale (Gulbene)	Otolaringologs Pieraksta tālr. 64472809	9-14	9-14	12-15	9-14	9-14				
V.Visočanskis (Gulbene)	Kirurgs Pieraksta tālr. 64472809	11-13	-	11-13	-	11-13				
R.Skrastiņa (Gulbene)	Ginekologs Pieraksta tālr. 64472809	9-11	9-11	11-13	10-12	-				
R.Skrastiņa (Gulbene)	Ultrasoundas izmeklējums ginekoloģijā Pieraksta tālr. 64472809	11-13	11-13	-	10-12	-				
A.Bērziņa (Gulbene)	Ginekologs Pieraksta tālr. 64472809	-	-	-	9-13	9-13				
M.Zaķe (Gulbene)	Radiologs, vēdera dobuma orgānu ultrasonogrāfija, ehokardiogrāfija									
S.Seļicka (Gulbene)	Pieraksta tel. 64472809	8-15	8-15	8-15	8-15	8-15				
G.Liberts (Gulbene)	Urologs Pieraksta tālr. 64472809	(1x mēnesī)								
V.Sorokins (Gulbene)	Onkologs Pieraksta tālr. 64472809	14-16 (2x mēnesī)								
D.Mūrniece (Gulbene)	Pediātrs Pieraksta tālr. 64472809	10-12	10-12							
I.Pilsniubre (Gulbene)	Nefrologs Pieraksta tālr. 64472809	Pēc pieraksta 2 reizes mēnesī								
D.Dzerkale (Gulbene)	EKG speciālists Pieraksta tālr. 64472809	Pēc pieraksta								
S.Gurjanovs (Gulbenē)	Ginekologs, USG Pieraksta tālr. 64472809	Pirmdienās no 14.00 (pēc pieraksta) tālr. 64472809								
E.Vizulis (Gulbenē)	Traumatologs ortopēds Pieraksta tālr. 64472809	Pirmdienās no 10.00 (pēc pieraksta) tālr. 64472809								
Med.māsa L.Viksniņa (Gulbene)	EKG pieraksts Pieraksta tālr. 64471590	8-10	8-10	8-10	8-10	8-10				
Med.māsa A.Lukjanova (Gulbene)	Fizikālās terāpijas māsa Pieraksta tālr. 64472809	17-19	17-19	17-19	17-19	17-19				
		Maksas pakalpojums, izņemot bērnus līdz 18 gadu vecumam								

Reklāma

Bez skaistām sievietēm nav dzīvot vērts

• JAUNA KONCERTPROGRAMMA •
skaistākās operu un operešu melodijas dziesmu spēļu, mūziklu ārijas un milas dueti

Dainis SKUTELIS - Endija REZGĀLE - Andris ĒRGLIS - Ieva SUTUGOVA
Oranžā kora meitenes - Olga Stupiņa, Inta Ļaksa, Anita Levša

BALVU KULTŪRAS UN ATPŪTĀS CENTRĀ
22.aprīlī 15:00

Biletes iepriekšpārdošanā - Balvu kultūras un atpūtas centrā, "Bilešu paradīze" kasēs un www.bilesuparadize.lv
Cena: Ls 3.00 – Ls 5.00

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 64546765, 29411033.

Iepērk kaušanai visu veidu
mājlopus.
Tālr. 29320237, 64546681

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zīrgus. Samaksa tūlītēja.
Svarī. Tālr. 28761515.

SIA "AIBI" pērk
zīrgus, liellopus, jaunlopus,
aitas, zīrgus, cūkas.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Svarī. Tālr. 26142514, 20238990.

**"Latnord" pērk visu
veidu ĪPAŠUMUS,
CIRSMAS.**
Var būt ar apgrūtinājumiem (ķila,
mantojums u.t.t.). Ātra izskatīšana,
labas cenas, tūlītēja samaksa.
Tālr. 22028592, 29777641.

**SIA "EURASIA"
PĒRK galas bulļus:**
3-10 mēneši (150-280 kg).
Labas cenas un maksājumu nosacījumi.
T.20071499, 29557427.

Pērk: CIRSMAS -
skukoku - Ls 20-25;
lapoku - Ls 10-15 uz celma.
Ja nepieciešams - gatavojam
jaunu meža projektu, stigojam,
dastojam cirsmas.

NEKUSTAMO ĪPAŠUMU.
Samaksa tūlītēja. Tālr. 29289975.

Pērk mežus, cirsmas, retināšanas
cirmas. Tālr. 29100239.

Pērk visu veidu mežu īpašumus.
Tālr. 26489727, 29328614.

Pērk visu veidu mežus, zemes.
Tālr. 29764751.

Pērk meža īpašumus, izcirtumus.
Var būt ar apgrūtinājumiem.
Samaksa darījuma dienā.
Tālr. 29433000.

SIA "RENEM P" iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zīrgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65329997, 29485520,
29996309, 29183601, 26393921.

Kur mācīties?

Aicinām 9.klašu skolēnus, vecākus uz INFORMĀCIJAS
DIENU PIKC "Rīgas Valsts tehnikuma" Balvu Teritorialā
struktūrvienībā 20. aprīlī plkst. 12.00 Vidzemes ielā 28, Balvos.
Būs iespēja sanemt informāciju par mācību programmām:
 Enerģētiski- elektriki Komerczinības - komercpakaļpojumu darbinieks.
Tālr. 22307993

SMILTENES VALSTS TEHNIKUMS -
profesionālā vidusskola
20.aprīlī plkst. 11.00 rīko
INFORMĀCIJAS DIENU.
Adrese: "Kalnamuža 10", Smiltenes pag., Smiltenes novads. Tālr.
64707657, 64772567, www.smiltenestehnikums.lv

**Profesionāla
jaunās
paudzes gāzes
iekārtu
uzstādišana
Balvos.**
CSDD sertifikāts, garantija.
Tālr. 25459070.

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim,
sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai
2 latus par 25 vārdiem. Jo šī ir "Pateicības dubultzīvs".

Apsveikumi

Tu esi dzīvs sudraba strauts,
Tas nestāv uz vietas, bet trauc,
Un tādu darbīgu cilvēku
Dzīvē nemaz nav daudz. (Z.Kokle-Livīņa)

Sirsniņi sveicam **Aleksandru Ivanovu** 80 gadu
jubilejā! Vēlam veselību, dzivesprieku un izturību!
Ausma, Katrīna, Dāvis, Krišjānis, Magdalena,
Alevtīna, Kristīne, Jānis

Ar lieliem darbiem Tev pilns dzīves ceļš,
Ar miljēm vārdiem pilna sirds,
Ik zars no tava dzīves koka
Tik brīnumjaukos ziedos mirdz.

Sirsniņi sveicam **Mariju Komarovsku** 80 gadu jubilejā! Vēlam
labu veselību, izturību un Dieva svētību visiem turpmākajiem gadiem.
Vira radīji Balvos un Lieparos

Dāsnums Tavs lai mūžam neizzūd,
Čaklās rokas lai nepiekūst.

Un tā - pat līdz simtam aizdzīvot,

Skaistā, svētīgā mūžā Tev būt!

Miļi sveicam **Marijanu Komarovsku** lielājā jubilejā! Vēlam
veselību, izturību un Dieva svētību turpmākajos dzīves gados.

Antonīna, Veneranda, Veronika

Ar tevi dienas sarunājas,
Darbs padarītais tevi teic.

Kā dārgakmeņi gadi krājas,

Pie tevis apstājas un sveic.

Šodien visskaistākās rozes, milākie apsveikuma vārdi mūsu jubilārei

Dainai Šteimakai!

SIA "Stigma" kolektīvs

Sveicam **Sintiju** skaistajā jubilejā!

Vecmamma, meitiņa, mamma, onkulis Arnis, Inese, madonieši

Pārdod

Z.s. "Kotini" pārdod vasaras miežu,
kviešu sēklu, pupas, zirņus,
lopbarības miltus, pārtikas rapšu
elju. Tālr. 26422231.

Pārdod 2-istabu dzīvokli 1.stāvā,
Balvos, Ezera 40 (35m²), vai maina
pret lielāku. Tālr. 20467631.

Pārdod vasarnīcu Ezermalā-2.
Tālr. 26298774.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Stacijas
ielā 5. Tālr. 29160851.

Pārdod māju Balvos.
Tālr. 27887243.

Pārdod 2-istabu dzīvokli 2. stāvā,
krāsns apkure. Tālr. 26468931.

Pārdod Lodes apdares kieģeļus,
lauku māju (var promvešanai), lēti.
Tālr. 26595397.

Pārdod sivēnus. Tālr. 26374686.

Pārdod HM grūsnu teli, atnesīsies
jūnijā. Viķsnas pagasta
Zaļmežniekos. Tālr. 29167299.

Pārdod labu govi (var ar teliņu).
Tālr. 26245468.

Pārdod audzēšanai melnraibu teli.
Tālr. 26171939.

Pārdod BMW-324. Tālr. 26376727.

Pārdod Opel Omega, 1999.g.,
sedans, 2,0 l, benzīns, jauna TA.
Tālr. 22005173.

Pārdod portatīvo datoru, Ls 95.
Tālr. 2677108.

Pārdod Jeep Cherokee, 2,5 D, 4x4,
1995.g., labā kārtībā.
Tālr. 29100978.

Pārdod Mitsubishi Space Wagon,
1992.g., TA. Tālr. 26323105.

Pārdod zemi ar mežu, kopējā platība
21,2 ha Tilžas pagastā.
Tālr. 26604902.

Pārdod tūjas. Tālr. 26174893.

Pārdod malku. Tālr. 26626702.

Pārdod kieģeļu dārza mājiņu.
Tālr. 28698554.

Pārdod sēklas kartupeļus 'Fresko'
(agrie), 'Laura' (vidējie), 0,10 Ls/kg.
Tālr. 29269317.

Pateicības

Izsakām pateicību prāvestam Stanislavam Prikulim, dziedātājiem, SIA
"Ritums", SIA "Pielāava", kaimiņiem, radiem, draugiem, darbabiedriem, visiem,
kuri palīdzēja vissmagākajā dzīves brīdi, pavadot mūžībā
mūsu mīlo **Emīliju Vizuli.**

BĒRNI AR GIMENĒM

Ir aizgājusi mūsu **Agnesīte.** Ľoti, ļoti sāp... Taču mēs
ticam, ka par vienu enģeli debesis ir kļuvis vairāk.

No sirds pateicamies Leontīnai Šaicānei, Sergejam
Zelenovskim, Regīnai Dūnas, Raimonda Slišāna
gimēnēm, Aldim Pušpuram, psalmu dziedātājām,
ērģelinieci Marutai un bažnīcas korim, Viļakas novada domei, bāriņtiesai,
Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldei, Balvų Amatniecības vidusskolas
kolktīvam, 10.b klases audzinātājai A.Gaidukai, skolēniem un viņu vecākiem,
skolotājai Ilzei Cunkai, deju grupai "Leo" un vadītājai Ligai, Žīguru pamatskolas
kolektīvam, 5. un 9.klases skolēniem un viņu vecākiem, kā arī visiem, visiem,
kuri dalījās ar mums mūsu sāpēs.

Paldies par Jūsu lūgšanām, līdzjūtībām un palīdzību.

AGNESES GIMENE

Pierimst soli, klusē domas,
Neskan mīlā tēva balsī.
Tikai klusa sāpe sirdī
Illi vēl pēc tevis sauk.
Izsakām dziļu līdzjūtību **Aināram**,
sievai **Otilijai, JĀNI LOČMELI**
mūžibas celā pavadot.
Mājas iedzīvotāji un F.Rancāne

Pāri sirmām kapu priedēm
Pāršalc tavas dzīves stāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāsts.
Vecmamm, krustēv, Mares tante,
mammu un visi pārējie ģimenes
locekļi!
Mēs nevaram būt Jums blakus,
izsakām visdziļāko līdzjūtību
VĪRAM, TĒVAM, VECTĒVAM,
VECVĒCTĒVAM aizejot mūžibā.
Smagi mums visiem, bet jābūt
stipriem un vienotiem šajā smagajā
bridi. Ar sirdi un domām esam
pie Jums!
Iluta, Jānis, Sintija

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāsns zieds.
Kad pārtrūcis ir **TUVA CILVĒKA**
dzīves gājums un dvēselē gulst
neizsmēlamās grūtums, esam kopā
ar Jums, **skolotāja Vija, un Jūsu**
mīlajiem.

Briežuciema pamatskolas 1. un
3.klases audzēkņi, vecāki

Aiz tevis paliks mazbērnu
Un bērnu liksmās balsīs,
Kas apliecinās dzīvojot.
Nav nāve mūžam gals. (K.Apškrūma)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Jāzepam**

un **Vijai Jermacāniem, viņu**
ģimenei, ratiem un draugiem,
PETERI JERMACĀNU mūžibā
pavadot.

Kad daba mostas jaunam dzīvības
cēlienam, bet Jūs mājas ienākušas
skumjas, lai mūsu domas ir Jums
līdzās un palidz.

Briežuciema tautas nama
pašdarbinieki

Tā aiziet mūsu mīlie,
Aiziet no ikdienas rūpēm.
Mierā un klusumā prom,
Paliek vien dvēseles gaisma...
Izsakām dziļu līdzjūtību **Jermacānu**
ģimenei.

Māra klasesbiedri un audzinātāja

Lai tēva milestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers jums spēku dod.
Lai labā, apklausīti sirds vēl ilgi
Teic padomu un ceļamaizi dod.
Skumju bridi esam kopā ar **Jāzepu**,
Viju, Edgaru, Ilzi, Māri, Ramonu
un pārējiem **tuviniekiem**, tēvu,
vīratēvu, vectēvu **PETERI**
JERMACĀNU pavadot mūžibas
celā.

Briežuciema pamatskolas kolektīvs

Tālu gāju garu mūžu,
Daudz darbiņa padarīju,
Nu apkusa mani soli
Baltā smilšu kalnīnā.
Kad skumjājā aizsaules celā aiziet
PETERIS JERMACĀNS, sērās
nolēcam galvas un izsakām dziļu
līdzjūtību **Jermacānu** **ģimenei**.

Bijušie darbabiedri Briežuciema
pamatskolā - Domicella, Leons,
Valentīna, Vilhelmine

Tā aiziet mūsu mīlie,
Aiziet no ikdienas rūpēm.
Mierā un klusumā prom,
Paliek vien dvēseles gaisma...
Skumju bridi esam kopā ar **Jāzepa**

Jermacānu **ģimenei**, pavadot
TEVU, VĪRU, VECTĒVU klusajā
mūžibas celā.

Lucija, Ināra, Guntars

Kungs, Tu biji dzīve, ko es vēlējos
dzīvot;
Tu biji gaisma, ko es vēlējos
acerēt;
Tu biji ceļš pie Tēva;
Tu biji Milestība, ko es vēlējos milēt,
un prieks, ko es vēlējos sēt sev
visapkārt...
Jēzu, Tu man biji viss...

Skumju un atvadu bridi esam kopā
ar **Jāzepa Jermacāna** **ģimeni**,
pavadot tuvu un mīlu cilvēku
PETERI JERMACĀNU Dieva
valstības celos.
Baltinavas Romas katoļu baznīcas
koris, diriģente

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Viņš paliek dzīli, dzīli sirdi
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Izsakām dziļu līdzjūtību **Jāzepam**
Jermacānam ar **ģimeni, TĒVU**
mūžibas celā pavadot.
Briežuciema pagasta pārvaldes
kolektīvs

Aiz zemes malas nogurst gara
dienā,
Būs vakars vēls un zvaigznēm pilna
nakts.
Būs mūsu vidū viena tukša vieta,
Viens darba mūžs būs kapu smiltīm
segts.
Skumju un atvadu bridi mūsu klusa
un patiesa līdzjūtību **Jāzepam**
Jermacānam un **tuviniekiem**,
VĪRU, TĒVU, VECTĒTIŅU,
VECVĒCTĒTIŅU mūžibas celā
pavadot.
Bijušie klasesbiedri un skolotāja
Gaļina

Nav tēva, nav... Nē, visu mūžu
dzīvīs-
Tēvs manā atmiņā un darbos būs.
Un savus vārdus labos, vārdus
gudros
Vēl bieži grūtos brīzos talkā dos.
(M.Kempe)
Sērojam kopā ar **Jāzepa** un **Vijas**
Jermacānu **ģimeni**, guldot **TĒVU**
un **VECTĒVU** zemes klēpi.
Baltinavas dramatiskais kolektīvs
“Palādas”

Kas bijis reiz, tas nebūs vairs
nekad.
Tas pavasarīs... tas
brūkļenzieds... tas cilvēks...
Tas vējš, kas šalca vīgriezēs un
spīlēs... Ir projām.
Kad pa balto mūžibas taku aizrit milā
vectētiņa **PETERA JERMACĀNA**
dzīves kamols, izsakām līdzjūtību
Tev, Iluta, un Taviem mīlajiem
tuviniekiem.

Draugi

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt
spētu...
Nostājas blakus Tev draugi un
klusē
Kaut vai tā, lai tev palidzētu.
Kad bēdas un smagums dara tumšu
pavasara rītu, skumju bridi esam
kopā ar **Māri Jermacānu** un **viņa**
ģimenei, no vectētiņa, tēva un vīra
PETERA atvadoties.

Draugi

Jau pavasarīs nāk pa saules
vārtiem,
Tik sirds jums sāpu lāsēm pielīusi.
Mīļ cilvēks aizgājis uz kļusešanas
pusi,
Vien paliek atmiņas ar pateicībām
vārdiem.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Imantam**
Bleidelam, TĒVU mūžibas celā
pavadot.
Baltinavas novada domes deputāti

Sarem, labā Zemesmāte,
Vienu sirmu māmulīti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu vilainēm.
Izsakām līdzjūtību **Leonam**, no
MĀTES uz mūžu atvadoties.
Arvids, Biruta, Ilva, Larisa, Vera

Cilvēka mūžs ir kā skanoša kokle-
Pārtrūka stīga - paliek viss kluss...
Izsakām patiesu līdzjūtību **Ligitai**,
Dzintaram un **pārējiem**
tuviniekiem, sirmo māmuļu
LEONORU BELKU mūžibā
aizvadot.
Rūta, Igors

Kārkliem kad nobirs
Pūpolu asaras,
Zili kalni mūs šķirs un madaru
vasaras... (A.Krūklis)
Visskumjākajā dzīves brīdi mūsu
klusa un patiesa līdzjūtību **Initai**
Vasiljevai, TĒVU mūžibas celā
pavadot.
Balvu slimnīcas kolektīvs

Kā zars pie zara vainagā kas
sienas,
Tā mūža vainagu mums savit māk
Gan dzīves nebaltās, gan baltās
dienas,
Kas, tevi atminot, šķiet, runāt sāk...
(V.Ruja)
Mūsu patiesākā līdzjūtību **Initai**
Vasiljevai, TĒVU mūžibā pavadot.
P/A “San-Tex” kolektīvs

Mīlestības dzījām noadīts
Māmulītes garais mūža gājums,
Mazbērni un bērni - pavedieni,
Kuros paliek dzīves turpinājums.
(K.Apškrūma)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtību **daktere** **Līgai Kozlovskaik**,
MĀMINU mūžibā pavadot.
SIA “Balvu un Gulbenes slimnīcu
apvienība” kolektīvs

Aiz katras paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.
Mūsu patiesa līdzjūtību **Līgai**
Kozlovskaik ar **ģimeni**, pavadot
MĀMINU mūžibā.
A.Spridzāna ģimenes ārstas prakse

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek
Un piemiņa kā saules zieds.
Kad mīžibā aiziet mūsu bijusī
vadītāja **TIJA SILKĀNE**, izsakām
patiesu līdzjūtību **meitām** **Līgai** un
Maijai ar **ģimēniem**.
N.Krilova, G.Kravale

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt
bēdas,
No sirdīm, kas sāpēm pielīušas...
Izsakām patiesu līdzjūtību **Amandai**
un **viņas** **tuviniekiem**, no
VECMĀMINAS atvadoties.
Balvu Valsts ģimnāzijas 7.a klasses
skolēni, audzinātāja un vecāki

Izjuka, saira dzērvju kāsis
Mūsmāju debesis.
Nekad vairs neizrunāsim to,
Kas palika nepasacīts.
Sāpēs jutam līdzi ģimenes ārstei
Līgai Kozlovskaik un
piederīgajiem, **MĀMINU** mūžibas
celā pavadot.
Avotiņu ģimenes

Tava mīlā māmulīte
Ciešu miegu aizmugusi.
Nejūt vēja pūtienīnu,
Nedzird tevi runājam.
Kad aizsaulē jāpavada vismīlākais
cilvēks - **MĀMUĻA**, lai mūsu klusa
un patiesa līdzjūtību **Līgai**
Kozlovskaik un viņas **ģimenei**.
Rita, Lucija, Mihails Filipo

Birst asaras kā baltas pērles,
Raud svece balta, māt,
Par tavu dāsno mūžu, par tavo balto
sirdi
Par palicēju sāpēm balta svece
raud.

Mūsu patiesa līdzjūtību **Līgai** un
Maijai ar **ģimēniem**, no māmiņas
TIJAS SILKĀNES atvadoties.
Jana ar ģimēni

Koks nezin, kad vētrā tas lūzis,
Ne cilvēka sirds, kad tā pukstēt
stās.

Mūsu patiesa līdzjūtību **Marutas**
Rubenes **ģimēni**, guldot **TĒVU**,
SIEVASTĒVU, **VECTĒTIŅU** zemes
klēpi.
Melbergu, Jasakovu, Timenieku,
Pilātu ģimenes, Magda, Ārija, Andris,
Līvia, Jana

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.

Klusa un patiesa līdzjūtību **Valentinai**
Šātīlovi ar **ģimēni**,
mūžibas celā pavadot vīru
NIKOLAJU.
Valentina Porcijane

Daudz darbinu padarīts,
Daudz soliši iztečēti.
Lai nu mīļā Zemesmāte
Pārkājā savu segeņi.
Izsakām līdzjūtību **tuviniekiem**,
Aivaru Madernieku pēkšni
zaudējot.
Z/s “Vecpils 1” kolektīvs

Kad visdārgākā cilvēka - mātes-
gaitas iekrit mūžibas celos, izsakām
patiesu līdzjūtību kolēgim **Vadimam**
Gromovam, pavadot **MĀMINU**
mūžibā.
VUGD LRB Balvu daļas kolektīvs

Tavas rokas caur mūžibū jūtu,
Tavas rūpes joprojām man klāt,
Viss šai pasaulei niecīgs un zūdošs,
Tava mila vien nepazīd, māt.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtību **Elitai**,
Vadimam Gromoviem un
MĀMINU,
VECMĀMINU mūžibā pavadot.
R.Polis, N.Antonova, L.Glaudiņa,
N.Bogdanova, E.Šupilova,
N.Dubrova

Nu salikusi rokas, dus mierā
māmulīja.
Nu apklausīšas rokas, kas vienmēr
strādāja.
Tās rokas labās, svētās, kas milj
glāstīja.

Un glāstot gaišu mieru sirdi ielēja.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtību lai ar atbalstā
Gromovu **ģimēni**, kad mūžibas
celā jāpavada mīlā **MĀMULĪTE**.

Kaimipi - Božeskuli, Pušpuri,
Sarkane, Krilovi, Vilcāni, Vīksniņi

Tu, māte, tevis izvadītie dzīvē
Iet tie, kas zemei šodien spēku dod,
Kas tavu vārdu piesauc stundā sīvā
Un galvu noliec, tevi godinot.
(L.Bridaka)

Skumju un atvadu bridi esam kopā
ar **Elitu**, **Vadimu** un **mazbērniem**,

māmiņu **GAĻINU GROMOVU**
smilšu kalnīnā pavadot.
Čakāne, Muižniece, P.Ļovota,
Baranova, Andžu un Garozu
ģimenes

Atnāc, māt, caur salapotiem kokiem,
Atnāc mīļus vārdus teikt,
Lauj kaut mirkli tavus glāstus sajust,
Kaut vai sapnī vēlreiz kopā būt.

Mūsu patiesa līdzjūtību un klusi
mierinājuma vārdi **Vadimam**
Gromovam ar **ģimēni**, **MĀMINU**
Dieva valstībā pavadot.

VUGD LRB Balvu daļas

3.dežūrmaiņas kolektīvs

Tavs maigums, māt, man dzīvē
spēķus devis,
Tu milestībā prati katru darbu veikt.
Šai brīdi skarbjā, kad pietrūkst tevis
Lauj man par visu klusus paldies teikt
Izsakām patiesu līdzjūtību dēļu
Vadima un Igora **ģimēniem**,
māmiņu **GAĻINU GROMOVU**
aizsaulē pavadot.

Regina, Anna C., Ērika B